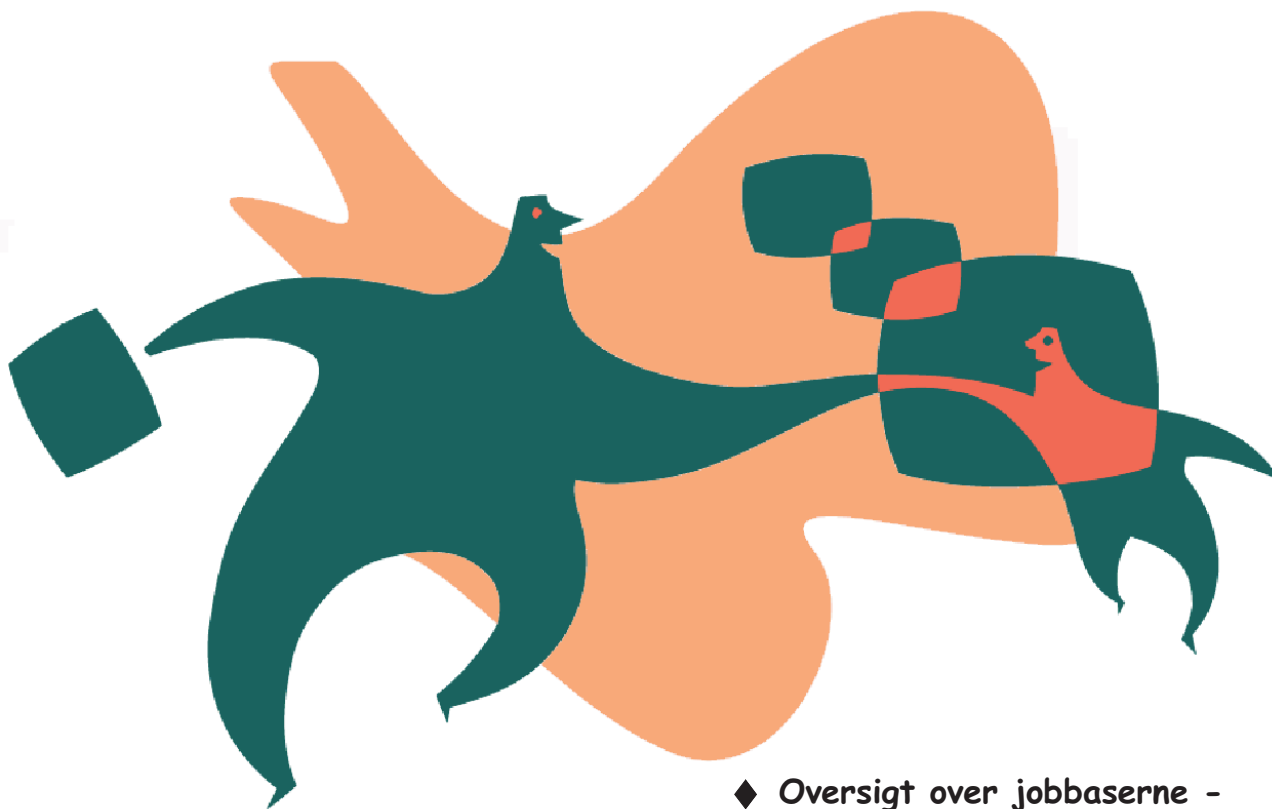

48,-

▪ Søg nye medarbejdere ▪ Find nyt arbejde

Marianne Steen

Jobguiden til Internettet

- ◆ Oversigt over jobbaserne - i Danmark, Norge og Sverige
- ◆ Tips til din jobsøgning
- ◆ Test dig selv
- ◆ Annoncering af job
- ◆ Værd at vide om CV-databaser

www.KnowWare.dk

Ny 3. udgave

Acrobat Reader: tips ...

F5/F6 åbner/lukker **Bogmærker**

I Menu **AVis** **sindstiller du, hvordan filen vises på skærmen**

CTRL+0 = Hele siden **CTRL+1** = Originalstørrelse **CTRL+2** = Vinduesbredde

I samme menu kan du osse sætte: **Enkelt side**, **Fortløbende** eller **Fortløbende - Dobbelsider** .. Prøv, saa ser du forskellen.

Navigation

Pil til højre/venstre: fremad/tilbage en side

Alt+Pil Højre/Venstre: som i Browser: fremad/tilbage

Ctrl+ + forstørrer og **Ctrl+ -** formindsker

<http://www.knowware.dk>

Hvorfor en brugsbog om Internettet

Du sidder med den tredje udgave af Jobguiden til Internettet. Hæftet bygger på de erfaringer jeg har gjort mig gennem de sidste tre år med det hastigt voksende stillingsmarked på Internettet. Det spændende ved at arbejde med Internettet er, at det er i konstant udvikling - det frustrerende ved at skrive om det, er den hastighed, hvormed det sker. Internettet har gennemlevet sin første barndom, så begejstringen over dets blotte eksistens er nu afløst af en forventning om, at det skal kunne noget. Dette hæfte er mit forsøg på at vise et område, hvor Internettet absolut kan bruges og hvordan. Det er mine erfaringer på dette område, jeg gerne vil give videre. Men jeg må samtidig understrege, at Internettet er et dynamisk medie, hvorfor du også må gå på opdagelse på egen hånd.

Hvorfor bruge Internettet i sin jobsøgning

Fordelene ved at bruge Internettet som jobsøger er indlysende: Ved at gå på nettet har du hver dag gratis adgang til langt flere jobannoncer, end når du køber de største dagblade. I stedet for at du skal bruge tid på at opsøge de annoncerede og ledige job, kan du få dem tilsendt til din elektroniske postadresse. Samtidig er der ingen tvivl om, at den traditionelle jobsøgningsprocedure vil ændre sig netop p.gr.a. Internettet. For du kan annoncere *dine* kvalifikationer og dine jobønsker i en CV-database og afvente det rigtige tilbud til dig. Via Internettet kan du med relativt lille tidsforbrug overvåge jobmarkedet i de perioder af dit arbejdsliv, hvor du ikke er *aktivt* jobsøgende, men alligevel ønsker at kende din værdi på arbejdsmarkedet eller planlægge din karriere.

Find medarbejdere via Internettet

Hvor Internettet giver jobsøgerne helt nye muligheder kan virksomhederne spare både tid og penge. Men virksomheden skal være forberedt på at gøre tingene på en ny måde. Det stiller krav til virksomheden, at jobsøgere har fået større overblik, fleksibilitet og handlekraft i deres jobsøgning og karriereplanlægning. Det stiller krav, at yngre medarbejdere er mere loyale overfor deres egen karriere end overfor virksomheden. Og det stiller krav at skulle omstille selve rekrutteringsprocessen fra en tilbagelænet avisannoncering til en målrettet kandidat-søgning. Den indlysende fordel er, at personalefunktionens ressourcer kan bruges mere værdifuldt. Udgifter til avisannoncer kan mindskes og tidsforbruget til gennemløjningen af irrelevante ansøgninger kan

konverteres til mere kvalitative aktiviteter såsom tests eller personalepleje.

Forfatteren

Min baggrund for at skrive dette hæfte er mine egne erfaringer gennem tre år, hvor jeg dagligt har brugt Internettet både i forhold til mit arbejde men også privat i en nysgerrighed efter at afdække, hvad Internettet *er* og ikke mindst, *hvad* man kan bruge det til. Når jeg anbefaler programmer eller hjemmesider, gør jeg det ud fra mine erfaringer og mine behov. Det har således ikke været min mening at fremhæve bestemte producenter eller internettjenester på bekostning af andre. Min nuværende ansættelse i et firma, der arbejder med jobformidling på Internettet gør at jeg selvfølgelig ikke kan sige mig fri for, at mine kommentarer og synspunkter kan være præget af en vis subjektivitet.

På ét punkt er jeg med garanti fuldstændig subjektiv – og det er i min begejstring over Internettets muligheder og nytte, især for jobmarkedet. Jeg er ikke i tvivl om, at Internettet vil ændre spillereglerne på jobmarkedet. Både for dem, der søger og tilbyder job og for dem, der lever af denne formidling.

Nu er du advaret ;-) god fornøjelse med læsningen.

Marianne Steen, august 1999

Gode råd om jobsøgning

Dette kapitel giver gode råd om jobsøgning i traditionel forstand. At jeg indleder en internet-jobguide på denne måde er på sin vis et paradoks, eftersom jeg tror, at Internettet vil være med til at ændre måden, man søger job på. Ansættelsen til et nyt job afgøres ved en samtale. Adgangsbilletten til samtalen er det arbejde og den indsats, der ligger forud. En stor del af jobsøgerens arbejde har – før Internettet – bestået i at forfatte “den perfekte ansøgning” til hver enkelt job, der søges.

Med Internettet kan jobsøgeren i stedet ellers som supplement annoncere sine kvalifikationer en gang for alle, og så ellers udbygge netværket. De kreative ressourcer hos jobsøgeren kan så udnyttes til mere frugtbare opgaver end at skrive ansøgninger, der i 90% af tilfældene alligevel munder ud i et afslag. Og arbejdsindsatsen hos firmaet kan flyttes til mere værdiskabende opgaver, f.eks. samtaler og tests i stedet for at læse irrelevante ansøgninger.

Selv om muligheden for en mere effektiv og anderledes måde at søge nyt job nu eksisterer, kan du stadig få brug for at skrive og sende en skriftlig ansøgning. En væsentlig del af jobmarkedet i dag følger stadig det traditionelle mønster med annoncering af et ledigt job og besvarelse med en ansøgning. Derfor har de råd du kan hente i det følgende og ude på nettet stadig relevans.

Jobsøgning som konkurrencedisciplin

Jobsøgning er en uretfærdig konkurrencedisciplin: Du kender ikke dine modstandere (de andre jobsøgere), du kender ikke konkurrencens eksakte betingelser og du skal først igennem et filter, hvor din skriftlige præsentation af dig skal godkendes. Det sidste er det paradoks, man som jobsøger står overfor i dag, da langt de fleste arbejdsgivere i sidste ende vælger deres medarbejder ud fra “kemi-en” - dvs. hvordan de oplever en person til en samtale. Din opgave består altså i at afkode arbejdsgiverens behov, at vurdere dig selv realistisk i forhold til jobbet og ikke mindst formidle din personlighed gennem et stykke papir på en måde, så modtageren af din an-

søgning får lyst til at møde dig.

Der findes en masse bøger om jobsøgning og præsentationsteknik, så begynd evt. med at finde en bog, der matcher dit uddannelsesniveau. På Internettet kan du også finde gode råd og vejledning til din jobsøgningsproces. Dette vil jeg vende tilbage til.

Min erfaring er, at de fleste jobsøgere begår de samme generelle fejl. Derfor vil jeg i de følgende afsnit beskrive, hvad du skal være opmærksom på i din jobsøgning. Jeg giver med vilje ikke eksempler på “den gode ansøgning” eller den “rigtige ansøgning”. For den skrives (stort set) kun en gang.

Brug de råd og den vejledning, du kan få fra andre og søg så på *din* måde. Ansøgningen skal give et troværdigt billede af *dig*. Læser du en ansøgning, der har ført til en jobsamtale, fristes du måske til at kopiere afsnit eller passager. Men du er en ny person, der søger et andet job i en anderledes virksomhed og der er sjældent to personalekonsulenter eller arbejdsgivere, der tænker ens. Jeg har mødt eksempler på professionelle konsulenter, der har bedømt den samme ansøgning vidt forskelligt. Fundamentet for at opnå et godt resultat er et grundigt forarbejde, omhyggelighed i udformningen og *dit* engagement.

Fokus, disciplin og vedholdenhed

Før du skriver din første ansøgning så beskriv målsætningen for din jobsøgning i forhold til en periode, der både er overskuelig og alligevel med en vis tidshorisont, f.eks. tre måneder. Fastsæt målsætningen for, hvad du vil nå i forhold til, hvad der er realistisk for dig med den uddannelse, du har og den arbejdsindsats, du vil yde. Afgræns, hvad du vil arbejde med og i hvilken type virksomhed. En målsætning får for alvor effekt, når den er skrevet ned formuleret i nutid og er tidsbestemt og realistisk.

På baggrund af din målsætning kan du lægge en plan. Tidsplanen skal hjælpe dig med at organisere din jobsøgning, administrere din tid og disciplinere dig.

Og husk: Der er ingen planlægning, der er så god, at den ikke kan blive bedre af en

spontan handling. Hvis der pludselig dukker et indfald op, hvor du får lyst til at gøre noget, der ligger helt uden for din oprindelige plan, så gør det! De bedste idéer opstår på de mest uventede tidspunkter (typisk, når du *ikke* sidder ved din computer) og den energi og drive, der følger med en god idé skal udnyttes mens, den er der. Begejstring smitter og kan derfor sælge næsten hvad som helst.

Målret din ansøgning

Når du skriver, så målret ansøgning og C.V. til hvert job, du søger og søg kun det antal jobs, hvor du samtidig kan bevare dit engagement.

Det handler ikke om at søge så mange jobs som muligt, men om at søge de jobs, der passer til dine evner og dine ønsker og så ramme så præcist som muligt.

Fra et af mine kurser kan jeg give et eksempel på det modsatte: En jobsøger havde sendt 300 uopfordrede ansøgninger i løbet af et år og var selv meget imponeret over sit indsats. Men han havde sendt 300 kopier af den samme ansøgning - og for at tilfredsstille alle 300 arbejdspladser var hans ansøgning blevet så generel, at den var værdiløs. Når man forsøger at favne så bredt, ender man med slet ikke at favne nogen. Det handler ikke om at skrive mange ansøgninger, det handler om at skrive *den rigtige*.

Dit bedste alternativ

Når du går i gang med jobjagten så sørg for hele tiden at have et "bedste alternativ" for trods planlægning, målsætning og ihærdighed kan du godt om 3 måneder stå i den situation, at drømmejobbet endnu ikke er dukket op. For at undgå frustrationer over en stor indsats og intet resultat, så planlæg samtidig dit bedste alternativ. Har du et arbejde, men søger nye udfordringer, så prøv samtidig med jobjagten at lægge en plan for, hvordan du kan få større udfordringer. Hvis det ikke kan lade sig gøre på din arbejdsplads, så søg dem uden for arbejdet.

Er du nyuddannet, så overvej et ophold i udlandet, et frivilligt job, eller et andet job, der ikke opfylder dine ambitioner her og nu,

men som holder dig i omdrejninger, og måske giver dig et netværk.

Er du arbejdsløs, så brug tiden! Hvis du har en målsætning og en plan for, hvad du gerne vil arbejde med på længere sigt, så prøv at få dine aktiviteter til at hænge sammen med denne målsætning. Du kan udnytte de mange muligheder for efteruddannelse og Åben Uddannelse. Alt efter uddannelsesstedet og uddannelsen koster det få eller mange penge. Men det er en investering i dig selv! Før du vælger uddannelse, så definer behovet, indenfor det arbejdsområde, du sigter imod. Hvis du allerede har et bestemt jobområde i tankerne, så henvend dig til personer, der arbejder inden for branchen og spørg, hvilke kvalifikationer, man mangler. Det er disse kvalifikationer, du kan indhente, mens de andre har for travlt med at passe deres arbejde!

Overvej allerede nu, hvad dit bedste alternativ til dit nye arbejde er for de næste tre måneder, næste seks måneder og det næste år. Frem for alt: Nøjes ikke med at ønske – bestem hvilke handlinger, der kan bringe dig nærmere målet og udfør dem !

Beskrivelse af dine kvalifikationer

Dine kvalifikationer beskrives i dit C.V. *curriculum vitae*, (livsforløb), der på trods af navnet ikke skal være en lang opremsning af dit liv. Et C.V. skal derimod være let at overskue, veldisponeret og redigeret i forhold til det job, du søger.

Når du skal beskrive dine kvalifikationer, skal du hele tiden have to ting i baghovedet: Hvordan en arbejdsgiver vil læse din beskrivelse af dig selv og hvordan du gør arbejdsgiveren nysgerrig nok til at invitere dig til en samtale.

De fleste arbejdsgivere ser efter en rød tråd, der peger frem mod det job, du søger nu. Hvor mange og hvor detaljerede oplysninger man skal medtage kan være svært at vurdere, men tommelfingerregelen er, at alt, der har direkte relation til jobbet skal med.

Hvor mange private oplysninger, der skal med, er ligeledes en balance. Personligt mener jeg, at kun det, der har relevans for jobbet skal med, for overflødige oplysninger giver "flimmer" og fjerner fokus fra de relevante

informationer. Men det kan betyde, at der bliver tidsmæssige huller i CV'et, hvis man f.eks. har været på barsel. Gør dig nogle overvejelser, om det betyder noget, at man ved, at du har børn - er det en kvalifikation i forhold til jobbet, eller er det ligegyldigt. Især hos kvinder har jeg set mange CV'er, der starter med at oplyse om civilstand og herunder antallet og alderen på børnene samt ægtefællens navn og beskæftigelse. Min personlige holdning er, at det er de faglige kvalifikationer, man skal sælge sig selv på og ikke de familiære. Selvfølgelig udvikler man sig personligt af at få børn - men de færreste bliver mere professionelle i deres arbejde og det er jo ikke nogen ekstraordinær kvalitet at have børn.

Nogle virksomheder sætter pris på oplysninger om fritidsinteresser m.v. En speciel interesse, der adskiller dig fra det almindelige, kan få læseren til bedre at huske dig eller fatte interesse for personen bag ved ansøgningen. F.eks. fortale en personalekonsulent, at hun huskede en ansøger på, at han spillede trompet. Men er dine kvalifikationer i orden, begrundet du din ansøgning og er den beskrivelse, du giver af dig selv troværdig, ja så er det mindre afgørende, om du dyrker madens eller roser i din fritid.

Læs et annonceret job

Når du reflekterer på en virksomheds jobannonce, gælder det om at *besvare* netop denne annonce. Jeg har set mange ansøgninger, der er en lang kronologisk opremsning af ansøgerens uddannelse, jobs og fortræffeligheder i øvrigt. Din første opgave er at læse annoncen, analysere arbejdsgiverens behov og i din ansøgning dokumentere, at du kan løse den ønskede opgave. Start derfor med at notere, hvilke absolutte eller ufravigelige krav, der er til jobbet. De ufravigelige krav er typisk en specifik uddannelse. Dernæst er der de indirekte krav, der oftest er arbejdsgiverens ønskeliste over alt det han/ hun godt kunne tænke sig - men som sandsynligvis ikke findes. Og disse krav kan forhandles! Typiske eksempler på indirekte krav går ofte igen fra annonce til annonce og er klichéer, du i hvert fald ikke skal gentage i din ansøgning! Jeg fatter i øvrigt ikke, at virksomheder stadig

spilder deres annoncekroner på ord som: "fleksibel", "omstillingsparat", "samarbejdsvillig", "udadvendt" "serviceminded" og... fortsæt selv listen...

Imellem de absolutte og de indirekte krav er den vanskelige gråzone: For når kravet er 5 års relevant erhvervs erfaring, *skal* det så være 5 år eller er 3 godt nok?. og hvad betyder "relevant"? Det er her du skal læse det, der som regel står med småt om firmaet, søge oplysninger og i det hele taget sætte dig ind i kulturen på den pågældende arbejdsplads. Ofte har arbejdsgiveren nogle ufravigelige krav, som ikke en gang er formuleret i annoncen, men som du skal finde frem til ved sund fornuft, research og lidt held. Og de umiddelbart ufravigelige krav vise sig ikke at være det alligevel. Alle arbejdsgivere ønsker de bedste medarbejdere og annoncerer efter dem. Hvis der er stor arbejdsløshed indenfor det pågældende jobområde, er konkurrencen hård og arbejdsgiveren kan få sine ønsker opfyldt. Men det omvendte kan jo også være tilfældet. Så vurder, hvor mange ansøgere, der vil være til det job, du overvejer at søge. Det kan give dig et fingerpeg om dine chancer.

Heldigvis bliver flere og flere jobannoncer mere personlige og sjovere at læse. Spørgsmålet er, om de bliver mere præcise. På Odense Universitet har man udført en analyse om sammenhængen mellem stillingsannoncers budskaber til nye kommunaldirektører og det, de rent faktisk kommer til at lave. Det har vist sig, at stillingsannoncernes krav til lederen som målrettet, visionær, med gennemslagskraft, overblik, engagement osv. mere er et udtryk for tidens trend end for det, der i virkeligheden er brug for hos kommunaldirektøren, nemlig evnen til at lede og organisere.

En stillingsannonce i en avis har været dyr for virksomheden - udover at skulle tiltrække potentielle ansøgere benyttes annoncen ofte også til en profilering. Både arbejdspladsen og jobbeskrivelsen fremstår derfor ofte i det absolut mest positive skær.

Fra passiv til aktiv jobsøgning

Din jobsøgningsproces kan fint starte med at læse stillingsannoncer. Avisernes annoncer i

antal, størrelse og layout tillige med bannerannoncerne på Internettet giver en afspejling af efterspørgslen på jobmarkedet. Men læsning og besvarelse af jobannoncer er ikke nok. At vente på at det rigtige job dukker op i en annonce er både passivt og at forlade sig for meget på skæbnen. Det er let at blive fristet af de mange jobs, der annonceres. Ikke mindst fordi hver virksomhed prøver at gøre deres annonce så fristende som muligt. Prøv bare at læse en jobannonce fra en tidligere arbejdsplads: Hvor meget passer med dine erfaringer fra det pågældende sted?

Hvis du kun benytter dig af at læse virksomhedernes annoncer (læs: Ønsker), vil der sandsynligvis ske følgende: For det første forsøger du at tilpasse dig andres behov og glemmer eller overser, hvad det egentlig er, *du* gerne vil arbejde med. For det andet søger du sandsynligvis jobs, du egentlig ikke er kvalificeret til (du kan også være overkvalificeret) for i hvert fald at søge på et job. Begrundelsen for at søge et job, der ikke hører til ens fagområde er ofte "det kan jeg da godt/ sagtens klare" eller "det kan jeg hurtigt lære".

Besvarer du jobannoncer, søger du på arbejdsgiverens præmisser. Arbejdsgiverens opfattelse af, hvad du kan eller kan lære, kan meget vel ligge langt fra din egen. Du skal være meget overbevisende i dine formuleringer, hvis du f.eks. skal overbevise en restauratør om, at du er en fantastisk - og professionel - kok, hvis du har lært at lave mad på et finere madlavningskursus.

Derfor - start med dig selv: Hvad kan du, hvad vil du og hvor kan du gøre det?

Sælg dig selv

At sælge sig selv betyder, at du skal skille sig ud fra mængden. Men samtidig skal du give et troværdigt billede af dig selv, for det vægtes højt! Når virksomhederne skal ansætte nyuddannede unge vurderer de ansøgningerne efter bl.a. ærlighed, formuleringsevne og *evnen til at sælge sig selv*. Har du en lang uddannelse, er dette faktisk mere væsentligt end dine karakterer og dit kendskab til edb!

Fasthold formålet med din ansøgning: At gøre læseren nysgerrig! Vi lever i en tid, hvor mængden af information er enorm. Den

største udfordring ved at skrive en ansøgning er at få modtageren til at gide læse hele ansøgningen og interessere sig for personen bag ved, nemlig dig.

Tænk på dine indledninger, der jo står øverst på papiret og som med stor sikkerhed læses. Kan du genkende indledningen:

"Det er med stor interesse, jeg har læst stillingsannoncen i XXAvisen d.d. og jeg ønsker hermed at søge den pågældende stilling"

Det kan modtageren af ansøgningen også og du har brugt den væsentligste plads i ansøgningen til at udgyde almindeligheder. Den journalistiske stil, hvor du bruger det primære budskab som overskrift samt indleder med en konklusion, kan med lidt øvelse overføres til din ansøgning.

En mere personlig afslutning end: "Jeg håber hermed at have vakt Deres interesse og jeg står gerne til disposition med flere oplysninger ved en personlig samtale" vil også være at anbefale.

Eksperimenter lidt med dine indledninger (og afslutninger) og prøv, i hvert fald en gang imellem, at vælge den, der er mest på grænsen af, hvad du egentlig synes er passende. Før du sender din ansøgning så prøv denne lille test: Kan du erstatte firmanavnet med et (hvilket som helst) andet firmanavn samtidig med at ansøgningen bevarer sin mening - så er den skrevet for bredt. Ansøgningen skal være så målrettet, at den kun giver mening for det firma, den er stilet til.

For at sælge dig selv bedst muligt, skal du også kende dig selv og dit værd i forhold til arbejdsmarkedet. Det kan være en vanskelig opgave specielt for nyuddannede, der endnu ikke har afprøvet deres værdi og for arbejdsløse, der måske oplever deres arbejdsløshed som en bekræftelse på, at de ikke har en værdi. Hvis du overhovedet ikke kan finde et område, hvor du har en særlig værdi, er der kun et for: Etabler det! (se afsnittet om "dit bedste alternativ").

For dig, der er i arbejde: Afprøv din markedsværdi et par gange om året - også selv om du er i et job, du er glad for. Det har den effekt, at du tvinges til at holde dig á jour med kravene på arbejdsmarkedet indenfor dit fag, du tager jævnlige stilling til hvad du vil og hvad du kan og du øver dig i at beskrive

dig selv, hvilket bestemt ikke er nemt. Desværre venter mange med at bekymre sig om dette indtil den dag, hvor de står med en opsigelse i hånden, eller er trætte af deres nuværende job.

Der er sket utrolig meget på jobmarkedet indenfor de sidste 5 år. Både i forhold til, hvordan man søger jobs, men også i forhold til kravene til f.eks. edb/IT-kunnen. Derfor er der mange, der overraskes, når de efter mange år i samme job afskediges og skal til at søge igen. For det, der var god tone sidst de søgte et job (og fik det), holder ikke længere. Samtidig er kravene til en minimum viden om edb og brugen heraf blevet en selvfølge i mange job.

Jobsøgning er en dynamisk proces. For hver gang du skriver en ansøgning og/ eller redigerer dit C.V., forbedrer og præciserer du dit sprog, og du bliver mere afklaret i forhold til dit valg af job og virksomhed.

Uopfordrede henvendelser

Hvis man kun skriver ansøgninger som svar på andres annoncer, forlader man sig i en vis grad på held og tilfældigheder. At søge uopfordret kræver større forberedelse og planlægning. Til gengæld kan *du* vælge din kommende arbejdsplads, og du nedsætter antallet af konkurrenter betydeligt.

Du behøver heller ikke at skrive i din ansøgning, at du er initiativrig. Det siger sig selv, hvis du har gjort dig den ulejlighed at skrive en uopfordret ansøgning på baggrund af et godt forarbejde. Når du udvælger de virksomheder, du vil søge hos, så husk, at de større virksomheder allerede modtager mange uopfordrede ansøgninger. Hvis du koncentrerer dig om mindre virksomheder kræver det større opfindsomhed af dig i starten, men din ansøgning vil blive bemærket.

Brug noget tid til at overveje og undersøge, hvilke virksomheder, der mangler en person med dine kvalifikationer, i stedet for at kaste dig over de virksomheder, der i forvejen har mange af "din slags". Og fortæl altid, hvorfor du gerne vil arbejde hos netop den virksomhed, du kontakter.

Søg oplysninger, ikke arbejde

Jeg kender flere personer, der lever af freelance-arbejde. Lige så vanskeligt det var for dem at skrive ansøgninger som jobsøgere, lige så nemt er det, når de henvender sig som "firma". De tilbyder deres færdigheder eller viden som et afgrænset produkt og kan beskrive det kort og præcist. Det er det samme, du skal gøre, selv om det, du ønsker, er en ansættelse.

Din planlægning består i at bestemme, hvilken branche du vil ind i, og hvilke virksomheder, du gerne vil arbejde for. Når du er sikker på branchen, så udsøg f.eks. fem virksomheder, som du kunne tænke dig at arbejde i. Erhvervsinformationer i dagbladene eller på Internettet kan give dig god inspiration. Har du en god historie fra en avis, har du også en god anledning til at opsøge en virksomhed.

Tænk på dig selv som et lille firma, der henvender sig til virksomheder for at løse nogle opgaver. Hvordan ville du gøre, hvis du var selvstændig? Du ville for det første ikke efterlyse et job (for det har du allerede i dit eget firma), men derimod prøve at sælge dit produkt, din viden eller din færdighed.

Forestil dig derfor, når du skriver, at du ønsker at indlede et samarbejde, hvor begge parter kan få glæde af hinanden og du er simpelthen ude at undersøge markedet. Det er langt mindre forpligtende for modtageren af dit brev at indkalde dig til en samtale, hvor man diskuterer firmaets behov i forhold til det, du kan, end hvis du indkaldes til en decideret "jobsamtale".

Ved en jobsamtale lægges op til, at der rent faktisk er et job i sigte, hvilket kan føles alt for forpligtende for virksomheden. Fordelen ved at gøre det på denne måde er, at du kommer til at spille end langt mere aktiv rolle i samtalen. I stedet for, at det er virksomheden, der udspørger dig, kan du stille en masse spørgsmål, hvor du afdækker virksomhedens behov. Du sætter dig på niveau med virksomheden, idet du ikke kommer for at *få*, men for at *udveksle*.

Kommer der senere en jobåbning i virksomheden, har du gode kort på hånden: Du har den inside-viden, som de andre ansøgere skal ud og researche og gætte sig til, og du

har allerede vist interesse for firmaet på en positiv og konstruktiv måde.

Den skriftlige henvendelse

CV'et er vigtigt, når du søger uopfordret, for firmaet gemmer typisk CV'et som en påmindelse om din henvendelse. Husk derfor at skrive på CV'et, hvordan og hvornår du kan træffes. I stedet for et C.V. kan du vælge at skrive et præsentationsblad, eller et udvidet visitkort, hvor du kun medtager de oplysninger, der gør dig interessant for virksomheden her og nu. I en stor virksomhed med en personaleafdeling, er der afsat ressourcer til at læse de uopfordrede henvendelser og her er en fyldestgørende C.V. på sin plads.

Men i en lille virksomhed er det måske din kommende chef, der læser dit brev og hendes vigtigste opgave er ikke personale eller administration. Vis at du respekterer hendes tid ved at gøre dine henvendelser præcise og effektive (dette gælder også mundtlige henvendelser).

Du skal få arbejdsgiveren til at føle, at netop hendes virksomhed har din store interesse. Begrund, hvorfor du søger et job i den pågældende virksomhed. Din begrundelse kan omhandle virksomhedens kultur, udviklingen inden for det seneste år, omtale i medier og /eller aktuelle opgaver, du kan være med til at løse.

Formuler dig så kort og præcist som muligt og brug en god og læsbar layout. Ofte vil modtageren kun skimme din ansøgning - fremhæv derfor evt. ord eller sætninger med f.eks. fed skrift.

Hvor kreativ, man skal være med layout og andre virkemidler i en uopfordret ansøgning, er en balancegang. For samtidig med at ansøgningen skal vække opsigt (midt imellem alle de andre breve og tryksager), skal den også passe ind i virksomhedens kultur.

Din kreativitet skal understøtte indhold og budskab - ikke sløre dem. Din faglige kunnen og dit engagement skal fremgå tydeligt og må ikke drukne i lyserødt papir. Som udgangspunkt: Vær nøjagtig så (u)seriøs i din ansøgning, som du selv ønsker at blive behandlet.

I enhver fiasko ligger kimen til succes..

Når du, inden for en uges tid, ringer til virksomheden for at følge op på ansøgningen, gælder det i første omgang at få aftalt tid til en samtale - ikke at afklare, hvorvidt der er et job her og nu. Bevar initiativet hos dig så længe som muligt, dvs. får du et forbeholdent nej, så spørg, om du må vende tilbage på et senere tidspunkt.

Hvis svaret er uforbeholdent negativt, så få svar på, om det var indholdet i dit brev, der var afgørende. Hvis din henvendelse ikke munder ud i en samtale, kan du i hvert fald få input til at gøre den næste ansøgning eller henvendelse bedre. Og den næste...og den næste....

Og husk: Enhver henvendelse til en virksomhed er med til at udbygge dit netværk. Hvis du er i stand til at modtage et afslag professionelt, takke for hjælpen og den tid virksomheden har brugt på dig (gerne skriftligt), så har du efterladt et positivt indtryk, du kan få gavn af på et senere tidspunkt.

At kaste sig uforbeholdent ud i at kontakte firmaer uopfordret er vanskeligt. Men det er værd at overveje risikoen ved at gøre det (du kan få et nej !) og risikoen ved *ikke* at gøre det (der sker absolut ingenting). Det kan godt være, at et nej føles som en fiasko, men alle resultater er baseret på erfaringer og alle erfaringer er baseret på fiaskoer. Så næste gang du får et afslag kan du betragte det som dit første skridt på din vej til succes.

Brug Internettet i din jobsøgning

Potentialet for at bruge Internettet som jobsøgningsmedie er tilstede og ydermere i kraftig vækst. Internettet fascinerer med de mange muligheder og tilbud, færre konkurrenter (endnu) og mange flere job- og præsentationsmuligheder. Selv om du ikke går i jobskifte-tanker, kan du blive bevidst om dine fremtidige muligheder fordi du effektivt kan overvåge jobmarkedet for relevante jobs og samtidig vurdere og sammenligne dine kvalifikationer med andre. Helt banalt, men særdeles værdifuldt, kan du checke virksomhederne på Internettet som forberedelse både til at skrive ansøgninger men også til samta-

ler. Med andre ord: Med Internettet kan du som jobsøger få overblik, information, adgang til langt flere job, søge disse job mere effektivt og selv være på forkant med egen arbejdssituation.

At finde det rette job er en tidskrævende proces, som Internettet kun er en del af. Den tid, du indledningsvis bruger på at skrive og oprette en god profil / C.V. i en database, får du godt igen når du efterfølgende oplever, hvordan du kan få en database til at arbejde for dig.

Jobsøgning på Internettet er et supplement til din jobsøgning i øvrigt. Du kan bruge Internettet, som du bruger din avis: Til at finde jobannoncer og svare på dem. Men den helt store fordel - og det sjove - ved at bruge Internettet er at bruge det aktivt ved at lægge din profil ind i job-databaser, tilmelde dig *e-mail-servicer* og lave research. Uanset metoden skal du gøre dig nogle overvejelser, før du surfer ud i den store verden: Præciser og afgræns, hvordan du vil præsentere dig selv, hvad dine vigtigste faglige kvalifikationer er og hvilke arbejdsopgaver, du vil og kan påtage dig.

Hvordan ønsker du at præsentere dig selv

Hvis du vælger at lægge en jobprofil ind om dig selv i en af Internettets jobdatabaser, kan du med fordel starte med at kigge på andres CV'er.

Andres fejl og mangler er som bekendt betydeligt nemmere at gennemskue en ens egne. Det kan derfor være både nyttigt og sjovt at læse andre jobsøgers præsentation, før du skriver din egen. I afsnittet om CV-databaser finder du adresserne på de internetdatabaser, hvor du kan søge på andres CV'er.

Du vil sandsynligvis gøre dig to erfaringer: For de første, at forbløffende mange stadig skriver og staver forkert og for det andet, at deres CV'er og præsentationer er alt for diffuse.

Det første kan du nemt gøre noget ved. Både når du lægger en profil ind i en database, vedhæfter en fil med dit C.V. eller sender en ansøgning pr. e-mail, så vær omhyggelig med formuleringer og stavning. Internettet er

et medie, der åbenbart frister til hurtigt (og dermed sjusket) skriveri. Bare ved at *gøre dig umage* har du gjort positivt opmærksom på dig selv!

Det andet kræver et forarbejde af dig. Du skal kommunikere et budskab, og du skal derfor gøre klart for dig selv: Hvilket budskab og hvilken modtager. Det er fristende at lancere en bred palet af kvalifikationer og erfaringer i håbet om, at en virksomhed stiller med drømmejobbet. Men ingen har i dagens informationsamfund tid til at gennemansyltere dit CV for dig for derefter at finde en plads i deres organisation, der netop matcher dine kvalifikationer. Forsøger du at favne alt og alle, risikerer du ikke at nå nogen. Derfor: Koncentrer dig om følgende:

- Hvad kan du
- Hvad vil du og
- Hvor vil du gøre det.

Har du desuden overvejet, hvad dine *Unique Selling Propositions* som jobsøger er? Hvad er dit særlige tilbud til en kommende arbejdsgiver og hvordan kan du med dine kvalifikationer dække deres behov for manpower.

Vær specifik – og formuler dine ønsker positivt og præcist – og gerne i nutid. Undgå formuleringer som ”Jeg ønsker at skifte job, fordi jeg savner udfordringer i mit nuværende”. Konkretiser i stedet for, *hvilke* udfordringer, du ønsker og hvad udfordring vil sige for dig.

I denne proces er Internettet et glimrende værktøj. Tag udgangspunkt i CV-databaserne på Internettet, når du skal opbygge dit CV. Disse CV-skabeloner indeholder nemlig ofte rubrikker, hvor du skal forholde dig til dit fremtidige job. I en fritekst kan du snakke udenom – I en struktureret CV-database er du tvunget til at tage stilling. Og det er netop det du skal i din jobsøgning.

Den digitale risiko

Kopiering af dit CV fra et tekstdokument til Internettet er fristende hurtigt. Lige så hurtigt er det at distribuere digital information. Og dit CV er en afspejling af dig. Tænk dig godt om, når du lægger personlige oplysninger på nettet.

Før du lægger dit C.V. i jobbaser på Internettet, så undersøg *hvor* du lægger dine informationer, og *hvem*, der kan få adgang til dem. Bag hver hjemmeside på Internettet gemmer der sig mennesker og teknologi og du skal føle dig tryk ved det firma, du afgiver dit C.V. til. Undersøg, om der er en adresse og et telefonnummer, du kan kontakte og hvordan du sletter dine registrerede oplysninger igen.

Udnyttelsen af internetteknologien vil på sigt (hurtigere end man måske umiddelbart forestiller sig) gøre dine informationer værdifulde for de internetudbydere, der registrerer dem. Når du f.eks. ønsker at oprette en www-mail-adresse, så tænk dig godt om, før du afgiver informationer om dit køn, alder, indtægt, rygevaner m.m. Hvem sender du disse oplysninger til? Hvorfor skal du afgive disse informationer? Hvad bruges oplysningerne til?

HotMail, der er en af de største www-mail-udbydere, udbeder sig mange og detaljerede oplysninger, når du registrerer dig som bruger. Undersøgelser har vist, at internetbrugere er særdeles ærlige, når de afgiver selv personlige oplysninger om ægtestand eller rygevaner. Dermed har HotMail opbygget en brugerdatabase, der om få år vil kunne sælges til de internetforhandlere, der gerne vil bruge mediet til direkte markedsføring. Jeg kan kun anbefale, at du enten lyver om din fysiske adresse, så du ikke kan spores uden for Internettet eller tænk dig godt om, før du opgiver informationer til en fremmed server, hvor du ikke selv har adgang til at korrigere informationerne.

Selvfølger kan du ikke lyve, når du afgiver oplysninger til en jobbase. Men du kan med rette overveje, om det er umagen og risikoen værd at fortælle, hvor mange børn du har, om du ryger, hvilke (alvorlige) sygdomme, du har haft inden for de sidste 5 år osv. Typisk vil det være vikar- eller rekrutteringsbureauer, der har overført deres trykte skemaer til nettet uden at overveje de sikkerhedsmæssige risici. Min anbefaling er, at du ikke udfylder disse skemaer on-line, men i stedet sender sådanne informationer med almindelig post til det pågældende bureau.

Kan du genkendes ?

Når du først har lagt dit CV i en database på Internettet, har du ikke længere kontrol over, hvem der læser det. Langt de fleste CV-databaser lover anonymitet, men det er op til dig at vurdere, om den tilbudte anonymitet er god nok. Når man arbejder med Internettet er det værd at huske, at alt er muligt og (stort set) alt tilladt. Ved at optræde som arbejdsgiver (med et fiktivt firma - det kan ofte lade sig gøre), kan du søge på og læse andres CV'er. - og omvendt.

Nogle CV-databaser er hurtige at bruge, fordi du kan kopiere en tekst fra et tekstbehandlingsdokument direkte over på nettet, klikke på 'Gem' og så er dine informationer registreret. Til gengæld vil dit C.V. med angivelse af din nuværende og tidligere arbejdsplads være tilgængeligt for virksomheder, der søger arbejdskraft. Og det kunne jo for eksempel være din nuværende arbejdsplads. Har du blot et par års erfaring på arbejdsmarkedet, indeholder dit C.V. sandsynligvis informationer, der gør dig genkendelig for kolleger eller chefer.

Skræmmebilleder kan man jo altid finde i USA – også på dette felt. Først dukkede CV-databaser op på Internettet, nu eksisterer der firmaer, hvis eneste formål er at søge i disse databaser på vegne af firmaer, der ønsker at vide om nuværende medarbejdere er på jobjagt.

Så vælg din kommende CV-database med omhu. Start med at søge som virksomhed. Se hvor langt du kan gå – og hvilke personlige informationer, du kan hente frem. Og vurder så, om det er godt nok for dig.

Du kan samtidig udnytte din research til at vurdere andres CV'er og foretage din egen konkurrentsammenligning. Hvor mange med din uddannelse er der på markedet lige nu? Hvilke kvalifikationer har de andre kandidater, der søger de samme job som dig? Og hvordan ligger lønniveau og lønkrav? Og så kan du jo slutte af med at afgøre, hvilke kandidater, du mener præsenterer sig bedst – og lære af dem.

Find medarbejdere via Internettet

Du kender rutinen: Opsigelsen fra medarbejderen indløber, en annoncetekst skal forfattes, måske skal den lige inden om et reklamebureau, før avisens deadline. Jobannoncen kommer i avisen, og de indkomne ansøgninger skal nu sorteres i bunkerne "duer", "duer ikke", "duer måske". Alle skal have en kvittering for modtagelse af ansøgningen, dem i duer-ikke bunken skal have et afslag. Med posten. Først 2-3 uger senere og minimum 30.000 kroner betalt til annonceomkostninger, kan du gå i gang med det, der er din væsentligste opgave: Kontakte de bedste kandidater.

Internettet giver flere fordele ved rekruttering af medarbejdere, hvadenten man bruger det som supplement eller som eneste medie. Den mentale omstillingsproces er for mange en langt større udfordring end at lære at bruge teknologien. En browser er på mange måder betydeligt lettere at gå til end f.eks. tekstbehandlingsprogrammer.

Men at rekruttere via Internettet kræver nye rutiner, tillid til at de informationer, der findes som bits er lige så ægte som dem, der findes som molekyler og en accept af, at jobsøgere får større autoritet - med andre ord: Det stiller de samme krav til firmaet som jobannoncerne stiller til jobsøgerne: Flexibilitet, omstillingsparathed og nytænkning.

Overvejelser og strategier

I det følgende vil jeg gennemgå de forhold der gør sig særligt gældende for virksomheder, der ønsker at finde medarbejdere via Internettet. Mødestederne på Internettet er jo de samme, hvadenten man er jobsøger eller virksomhed, men indgangsvinklen er en lidt anden, når man kommer som virksomhed. Som firma skal man tænke målrettet, effektivt og prisbevidst. Hvor det i langt de fleste tilfælde er gratis at være jobsøger, er der en variabel udgift for virksomheden.

Eksposering af jobbet

Der findes mange potentielle medarbejdere, der udelukkende går efter job på nettet og der findes mange potentielle medarbejdere, der

har adgang til nettet, men som stadig læser aviser. Begge målgrupper skal vide, når virksomheden søger medarbejdere.

Aktive jobsøgere opsøger internetjobsiderne, men en potentiel medarbejder er ikke nødvendigvis aktivt opsøgende. De stillingsannoncer, der i deres fulde længde lægges på nettet, hvadenten det er på firmaets egen hjemmeside eller i en jobdatabase, kan ofte med fordel understøttes af en annonce, der henviser til opslaget. Internettet er langt mere effektivt end en avis, når du søger målrettet efter information. Men avisen har den fordel, at den kan overraske. En jobsøger, der finder et salgsjob på Sjælland bliver ikke overrasket, fordi det netop var det han ledte efter. Vil du overraske jobsøgere, der ikke ved de er jobsøgere endnu, må du ty til avisen, eller til bannerannoncer på Internettet. (Der er bare det ved Internettet, at surfernes tid er ved at være forbi. Brugere er blevet piloter, der navigerer målrettet efter den information, de har brug for. Og de lader sig sjældent distrahere af et banner). Men en annonce i en jobsektion medfører heller ikke den store overraskelse hos læseren. Med andre ord: Vil du have en chance for at pirre den passive jobsøgers nysgerrighed, skal det gøres f.eks. blandt det redaktionelle stof i en avis. Og denne annonce kan så henvise til Internettet, hvor du har den fulde annonce liggende.

Vælger du bannerannoncen, er det værd at tænke lidt utraditionelt, hvis formålet er at friste de passive jobsøgere. F.eks. ved at vælge de populære websider (Tv-programmer, vejrudsigt eller portaler) eller ved at vælge de sider, der sandsynligvis besøges af målgruppen. (Onlineaviser eller tidsskrifter).

Egen hjemmeside med annoncer

Har firmaet en hjemmeside er det oplagt at udnytte denne til at annoncere job og præsentere firmaet overfor kommende medarbejdere. Mange hjemmesider indeholder masser af information til kunder, men hvorfor ikke også præsentere organisationen og virksomhedskulturen og fortælle om de forhold, der gør firmaet til en attraktiv arbejdsplads: Medar-

bejdernes mulighed for hjemmearbejdsplads, et billede af den nye kantine, af motionsrummet eller et fra sidste firmaskovtur osv. Eller få nuværende medarbejdere til at introducere virksomheden med tekst og billeder.

Hurtig kontakt til kandidater

Den tid, der går før et ledigt job kan offentliggøres i et print-medie afhænger af avisens deadline og vejen omkring et eventuelt reklamebureau. Tiden før et job kan annonceres på Internettet afhænger af din internetopkobling og belastningen på nettet. Forskellen er kort sagt, at du kan lægge din annonce på nettet samme dag, du har modtaget en opsigelse, og umiddelbart herefter kan det læses alle ugens dage, 24 timer i døgnet. I et dagblad / en avis går der flere dage *før* dit ledige job overhovedet er tilgængeligt for kandidaterne og da kun den dag, du har annoncen i.

Statistik på Internettet

Den største motivation for at gå i gang med at bruge Internettet vil dog for de fleste virksomheder være muligheden for at spare penge på rekrutteringsbudgettet. For de store virksomheder kan det dreje sig om store beløb. Små og mindre virksomheder, der normalt kun har råd til at annoncere i lille målestoksforhold, får med den billigere annoncering mulighed for at komme ud til en bredere målgruppe.

Sammenligning af priser er vanskeligere på Internettet end i avisen. Dels på grund af de forskellige betalingsprincipper dels fordi det er svært at vurdere, hvor mange der benytter basen og læser opslaget. Betaling sker enten for at gøre sit job synligt (annoncering) eller for at få kontakt til kandidater.

For at sammenligne besøgstal fra en website med en anden, skal de tal, der oplyses bygge på de samme statistikker (målemetoder), hvilket ikke altid er tilfældet. Til at bestemme besøgstal på en internet-website bruges følgende målinger:

Antallet af *Hits* har været en meget populær måde at angive trafikken på en hjemmeside, selv om (eller måske netop derfor...) der er tale om ofte temmelig overvurderede tal. En hjemmeside er opbygget af mange

elementer (grafik, links, tekst) og når du besøger en web-side vil hvert delelement tælle som et hit. Dvs. ét besøg på en hjemmeside med mange grafiske elementer kan give måske 20 hit.

Eksponeringer er en mere præcis og korrekt vurdering af trafikken på en site. Antallet af eksponeringer angiver, hvor mange gange en sites sider er blevet vist (eller for at være helt korrekt: Hvor mange gange en bestemt internetadresse, *URL*, er hentet hjem til en computer). Eksponeringer fortæller dog intet om, hvor mange forskellige brugere, der har været på den samlede site.

Dertil skal man undersøge antal *User Visits* (*User Sessions*), der fortæller, hvor mange besøg, der har været på en hjemmeside.

User Visits kan igen nedbrydes i *Unique visitors*, hvor et genopkald fra en computer fratrækkes. Hver computer, der er opkoblet til Internettet har en *IP-adresse*, eller får tildelt en midlertidig IP-adresse af internetudbyderen, og det er denne IP-adresse, der kan registreres ved besøg på en hjemmeside.

Click-through bruges til at vurdere effekten af banner-reklamer og angiver, hvor mange gange, der er klikket på et bestemt link/ banner.

Flere og flere af de seriøse internet-tjenester vælger at tilmelde sig Foreningen af Kommercielle Danske Internetsites, der bl.a. har til formål at kontrollere, at de besøgstal der angives hos de enkelte tjenester er korrekte. Du kan selv følge med i de ugentlige statistikker på

www.fakdis.dk

Via 'Målinger' præsenteres du for en oversigt over de respektive medlems-site og du kan læse besøgsstatistikker for adskillige uger tilbage i tiden. Det er langt fra – og desværre – ikke alle jobsites, der har tilmeldt sig.

Firmaets image

Et af argumenterne for traditionel annoncering i aviser og dagblade er signalværdien og at det er image-skabende. Men at bruge Internettet bevidst og åbenlyst til rekruttering kan sandelig også være det. Der ligger selv-

følgelig en positiv signalværdi i at demonstrere, at man som virksomhed er så langt fremme på beatet indenfor IT. Både overfor de yngre årgange, der benytter Internettet med en næsten medfødt selvfølgelighed og den lidt ældre aldersgruppe (det vil i denne sammenhæng sige alle over 30), der har en forventning om at kunne udvikle deres IT-kunnen i et fremtidigt job. Jeg har fået dette bekræftet af en større dansk IT-virksomhed, der har modtaget flere *uopfordrede* ansøgninger efter at have iværksat en bevidst rekrutteringsstrategi med langt færre og mindre annoncer i aviserne - med henvisning til job og hjemmeside på Internettet.

Så man kan ikke bare spare penge men også øge opmærksomheden og den positive interesse ved i en avisannonce - eller andetsteds - at henvise til sine job på nettet. Til forskel fra avisen har du på nettet desuden mulighed for en mere direkte effektmåling, eftersom det er teknisk muligt at aflæse præcist hvor mange netop din annonce er blevet åbnet (læst). Hos nogle jobbaser kan du oven i købet selv følge med i denne information direkte på nettet.

Administration af indkomne ansøgninger

De ansøgninger, du får som svar på en internetannonce, kommer på forskellig måde og i forskellig form: Som skriftlige ansøgninger evt. med bilag, som e-mail med eller uden vedhæftede CV'er eller som en direkte kontakt på nettet. Så i forhold til de kendte rutiner vil det kræve en anelse mere overblik at administrere. Udfordringen består i at vurdere og sammenligne kvaliteten i de indkomne ansøgninger og give en elektronisk ansøgning lige så meget kredit som en flere siders skriftlig på tryk. Til gengæld vil det være hurtig proces at besvare de elektroniske ansøgninger. Ikke kun p.g.a. den sparede tid til udprintning og kuvertering, men også fordi jobsøgnernes forventninger til firmaets svar afhænger af måden, hvorpå de har søgt. En ansøgning pr. e-mail kan besvares med e-mail og en kontakt eller forespørgsel foretaget via Internettet kan besvares på Internettet - ofte med et klik på en knap.

Brug e-mail!

E-mail er en sjov blanding af en telefonsamtale og det mere formelle brevskriveri. Fra chat-rooms og nyhedsgrupper er den rutinerede internetbruger vant til at opnå indsigt og fortrolighed via en skærm og helt uden det fysiske møde. Derfor vil det ofte være muligt at indgå en uddybende dialog via e-mail så tvivlsspørgsmål hurtigt kan afklares. Med lidt erfaring i at læse e-mail vil man desuden kunne aflæse noget af afsenderens personlighed.

Kig kritisk på jobbaserne

Du kan spare penge ved at rekruttere medarbejdere via Internettet - ingen tvivl om det. Men du kan også bruge meget tid på at afprøve de forskellige baser. Før du går i gang med at registrere dig hos en bestemt jobbase, vil jeg anbefale, at du ser siden og dens "bagmænd" efter i sømmene. Internettet er et taknemmeligt medie, hvor enhver udbyder er sin egen redaktør og det står enhver frit for at kalde sig f.eks. størst, bedst hurtigst eller mest effektiv. Størst på Internettet kan både betyde flest job i alt eller flest aktuelle job, flest CV'er eller flest aktive jobsøgere eller flest hits, eksponeringer eller besøg. På indeks-siden (websitens "hovedside") skal det helst fremgå nogenlunde tydeligt, hvilke af de nævnte kriterier, der gælder, eller også skal du kunne finde ud af det forholdsvis hurtigt.

En af grundene til, at det er trygt at bruge de kendte dagblade til at annoncere i, er at markedet er kendt, og man har tillid til dem, der producerer bladet. Erfaringen viser, at betaler man for en annonce, så kommer den i avisen på den aftalte dato, og opstår der fejl undervejs (det sker jo også for aviserne, at de sætter annoncerne forkert eller slet ikke udkommer), ved man hvor man skal henvende sig for at få kompensation for fejl og mangler. Den samme tillid skal du til at opbygge til en jobbase på nettet.

Første forudsætning er, at du ved, hvem der står bag ved jobbasen. Enhver kan oprette en hjemmeside på nettet og sælge web-plads til at annoncere job eller præsentere CV'er. Især for jobsøgerne er det vigtigt, at de kan have tillid til dem, der står bag. Det er derfor

værd at huske, at bag ved enhver internetside står der en person/ flere personer og en server, hvor indtastede data lægges. Hvem, hvor og hvordan bør oplyses i forbindelse med internet-jobbasen, så du ved hvem du kan kontakte og hvordan dine data opbevares.

Jobmarkedet på Internettet, ja selve anvendelsen af Internettet er i sin etableringsfase, og de gode internetservices er velvillige overfor at hjælpe brugerne i gang. Jobformidling handler om mennesker, og derfor er det afgørende, at du kan mærke, at der er personer/ mennesker bag ved den jobformidling, du benytter. Når du har fundet ud af, hvem der fysisk står bag ved basen, så check service-niveauet ved at sende en e-mail. De seriøse jobbaser vil svare tilbage inden for få dage. Dem der slet ikke svarer på dine mails, behøver du i hvert fald ikke bruge mere tid på.

Opdatering af jobbasen er også afgørende. Hverken jobsøgere eller firmaer kan være tjent med en jobbase, der ikke vedligeholdes eller opdateres. Information, job og profiler skal selvfølgelig være aktuelle.

Jobsøgerens brug af Internettet

Fra Internettets spæde start til i dag er der ikke bare sket en enorm tilvækst af brugere men også en markant udvikling i *hvem*, der bruger Internettet. Internettet er ved at blive hver mands eje. Forestillingen om computer-nørden, der med sorte rande under øjnene griber ud efter colaflassen mens han surfer og hacker er allerede ved at være historie.

Profil af internet-jobsøgeren

Som hovedregel kan du gå ud fra, at internetjobsøgeren er en afspejling af internetbrugeren i øvrigt. Der er derfor tale om en brugergruppe, der hele tiden ændrer sig. I løbet af 1997 skete der en markant udvikling fra Internettet som edb-nørdernes paradys til en mere all-round gruppe.

Det er især de unge, herunder de studerende, der har taget Internettet til sig. Hvis du ikke allerede er parat til at rekruttere via Internettet i dag skal du nok til at skynde dig. 35% af internetbrugerne er under en eller an-

den form for uddannelse, men det bliver de ikke ved med at være. Snart skal de ud og søge deres første job og kampen om de unge – og små – årgange bliver på nettet.

Som virksomhed skal man også til at vænne sig til en mere kritisk og mindre ydmyg jobsøgerprofil. Den større gennemsigthed qua Internettet i kombination med jobsøgerens mulighed for at præsentere sine kvalifikationer, tage direkte kontakt til mange virksomheder på en gang og selv blive kontaktet, placerer jobsøger og virksomhed i en mere ligeværdig situation. Som firma skal man til at vænne sig til at være hurtigt ude, når en god kandidat kommer på banen, og acceptere at modtage afslag på en kontakt til en jobsøger.

Min vurdering er desuden, at en stor del af de proaktive jobsøgere finder du i CV-databaserne på nettet. Netop fordi CV-databaserne giver jobsøgeren mulighed for at kombinere egne erfaringer med ønsker og forventninger til næste job og dermed bedre styre begivenhedernes gang.

Brug browseren

Browseren er et søgeprogram, der bruges til at bevæge sig rundt på Internettet, eller mere korrekt at hente Internettet hjem til din computer.

Der findes flere forskellige browsere på markedet - og som udgangspunkt kan du bruge alle, der har en grafisk brugerflade. De er opbygget omkring de samme principper og indeholder de samme funktioner, men kan være forskellige i deres design på samme måde som WordPerfect og Word adskiller sig fra hinanden.

Til dette hæfte har jeg anvendt en dansk version af Internet Explorer 5.0. Funktionerne i andre browsere er meget lig denne version, så fortvivl ej, hvis din browser hedder noget andet. De nyeste browser-versioner kan håndtere de mere avancerede applikationer på hjemmesiderne såsom lyd-filer, video-sekvenser m.m. og vil ofte hente siderne hjem hurtigere. Derfor kan det som regel svare sig, at opgradere ældre browser-versioner til nyere. Ulempen ved de nyeste browsere er de mange opsætningsmuligheder, der hvis de ikke sættes rigtigt, kan give mere eller mindre uforståelige fejlmeddelelser. Især internetsider, hvortil der er knyttet database-søgninger, sådan som det oftest vil være tilfældet med jobbaser, er følsomme overfor browseropsætningerne.

Nyttige funktioner i browseren

Man kan klare sig med få af funktionerne i browseren, der gennemgås i det følgende (de tilsvarende engelske udtryk er skrevet i parentes).

Brug hjemmesidens adresse: Første gang, du skal hente en bestemt hjemmeside, kan du vælge at skrive hjemmesidens adresse i feltet efter '**Adresse**' (**Location eller URL**, der er en forkortelse for Universal Ressource Locator). De første bogstaver "*http*" hører ikke med til adressen, men fortæller, hvordan informationen overføres. "*http*", der er forkortelsen for *hyper text transfer protocol*, efterfølges altid af "://" og først herefter skrives den egentlige adresse. Ofte vil adressen begynde med *www*, der angiver, at den pågældende adresse ligger på det verdensomspændende net, World Wide Web. I de nyere browser-versioner er det nok at skrive **www**. og så den efterfølgende adresse.

Hyperlinks - link

Du kan også hente en bestemt hjemmeside via et *hyperlink*, oftest forkortet til *link*. Et link er et forbindelsesled eller en henvisning til en anden hjemmeside. På skærmen er disse links visuelt genkendelige ved enten at have en anden skriftfarve ved at være et understreget ord eller tekst eller ved at musepilen bliver til en hånd med en pegefinger, når den føres over det billede (den grafik), der indeholder linket. I det øjeblik du klikker på linket, vil søgeprogrammet begynde at hente den nye webside hjem til din computer. At dette sker, kan man se i statuslinien nederst på skærbilledet, hvor der står en tekst som f.eks. "overfører data fra ..'adresse".

Frem og tilbage - knapperne bladrer frem og tilbage mellem de hjemmesider, du har besøgt. Dette går forholdsvis hurtigt, fordi siden hentes fra et hukommelseslager på din PC i stedet for ude på Internettet. Disse knapper kan undertiden være til stor hjælp, når du vil navigere rundt. Når du klikker på tilbageknappen, kommer du tilbage til de hjemmesider, der ligger forud for den hjemmeside, du er på nu. For hver gang, du klikker på **Tilbage**, springer du en side baglæns.

Hvis du har brugt tilbageknappen, kan du komme frem igen ved at klikke på fremknappen.

Hører du til dem, der har undret sig over, hvad man dog kan bruge højre museknap til, er her et tip: I browseren kan man hente frem og tilbagefunktionerne frem ved at klikke en gang på højre museknap. Dette er især en fordel, hvis man er på en web-side, der er bygget op som en ramme.

For der kan man via højre museknap vælge at komme tilbage til foregående ramme og ikke foregående web-side. Højre museknap kan afhængig af, hvor du er på en web-side bruges til mange andre ting f.eks. oprettelse af en internet-genvej på PC'ens arbejdsplads, indlæggelse af bogmærke eller redigering af tekst, du er ved at skrive.

Tip til den rutinerede internetbruger: Ved hjælp af højre museknap og funktionen 'View Source' (vis kilde) kan du hente mange informationer om en websides opbygning. Du får nemlig adgang til (dele) af kodningen bag websiden. Teksten på en webside er skrevet i html-format, og disse koder kan du kopiere fra siden og eventuelt bruge til din egen opsætning af et CV eller en tekst på Internettet.

Lav en genvej til dine favorithjemmesider - tilføj et bogmærke

Tilføj et bogmærke / en favoritside på de hjemmesider, du ønsker at besøge igen. Når du står på hjemmesiden, vælger du [Favorit](#) | [tilføj favorit](#) ([Favorits](#) | [Add favorit](#)).

Når du næste gang vil besøge den samme hjemmeside, åbner du blot din favorit-mappe.

Du kan redigere mapperne og deres indhold efter samme principper som i Windows filhåndtering: Et bogmærke kan flyttes fra en mappe til en anden med træk og drop-funktionen og en mappe eller et bogmærke, kan slettes ved at markere den ved at klikke med musen og dernæst [Rediger](#) | [Slet](#).

Downloading af et dokument svarer til at gemme dokumentet enten på din harddisk eller på din diskette. Når du står på den hjemmeside, du ønsker at gemme vælger du [Fil](#) | [gem som...](#) ([File](#) | [Save as..](#)). Efterfølgende er det samme procedure, som når du i øvrigt gemmer et dokument: Først vælger du drev og dernæst den mappe, du vil gemme dokumentet i.

Udskrivning af e-mails og hjemmesider på Internettet er identisk med udskrivning af et ethvert andet dokument. Vælg [Fil](#) | [Udskriv...](#) ([File](#) | [Print...](#)), når du står på hjemmesiden. Nogle websider er bygget op som såkaldte *frames*, der som navnet antyder sætter teksten op i felter, typisk to eller tre, for at give et bedre design. Hvis du står på en webside, der er bygget op som *frames*, placerer du musen i det felt (den frame), du ønsker at udskrive. Vælg dernæst [Fil](#) | [Udskriv ramme...](#) ([File](#) | [Print Frame...](#)). Hvis der kommer en besked frem på skærmen om, at der ingen sider er at udskrive er det sandsynligvis fordi al information ikke er hentet hjem til din computer endnu, så vent lidt og prøv igen.

Mærkelige tegn

Når du er ude på Internettet, kan du få brug for at skrive nogle tegn ved hjælp af tastaturet:

Tegn	Udtales	Skrives	Bruges til
/	Slash	Shift + 7	web-adresser
~	Tilde	Alt Gr + ~"mellemrum"	web-adresser
@	snabel-a el. "at"	Alt Gr + 2	e-mail-adresser
\	Backslash	Alt Gr + <	angive biblioteker

Cookies, Javascript og andre meddelelser

Browseren sladrer og fortæller dig, hvis en webside indeholder koder, du skal være opmærksom på eller som din browser ikke kan læse. Meddelelserne kan være af sikkerhedsmæssig karakter eller fortælle, at du mangler en opsætning i din browser, så du ikke kan læse en del af en web-side. Visse websider kræver desuden, at du har et program for at du kan få fuld glæde af indholdet på siden f.eks. til at afspille lyd eller video-sekvenser. I disse tilfælde tilbydes du mulighed for at downloade det nødvendige program. (Men benyt dig kun af denne mulighed, hvis du har

styr på din filhåndtering). I de nyere browserversioner følger disse programmer med, så som alternativ kan du i stedet downloade en nyere version af den browser du sidder med.

De forskellige browser-typer og de mange versioner er en udfordring for udviklere og designere af hjemmesider, der ikke altid kan forudsige, hvordan en web-side vil tage sig ud i netop den browser, du bruger. En grov tommelfingerregel, der vil bringe dig nogenlunde meddelelses- og smertefrit gennem de fleste danske websider, er at du benytter dig af de nyere, men ikke nyeste browser-versioner og at du beholder de *default*-opsætninger, der er i browseren. Reglen er dog ingen garanti for at du slipper for advarsler og fejlmeddelelser.

Almindeligt forekommende er advarsler om *cookies* fejlmeddelelser ved *log-on* til baser og ved *java-script*. Nogle gange kan problemet overvindes ved blot at klikke på det lille 'OK' i dialogboksen, der popper op, andre gange kan den tilknyttede hjælpe- eller tipsside give et praj om, hvorfor netop du har problemer med den pågældende side. Afhængig af din tålmodighed og hvor magtpåliggende det er for dig at løse problemet selv, kan du også vælge at slippe cyberspace til fordel for et telefon-opkald til firmaet (udbyderen) bag ved hjemmesiden.

Cookies er en lille fil en webside kan lægge mere eller mindre permanent på din harddisk i forbindelse med f.eks. en log-on-procedure. Hvis du i din browser har slået den funktion fra, der accepterer / læser cookies, vil du ikke kunne logge dig på online-services, og vil typisk få en fejlmeddelelse på din skærm. Filen (cookien/ småkagen) kan genkende dig, mens du bevæger dig rundt i systemet og sikre, at du modtager netop dine informationer. F.eks. når du har oprettet en e-mail-adresse på WWW og skal have adgang til dine mails eller når du opretter et C.V. eller et stillingsopslag i en jobdatabase. En cookie anvendt i denne sammenhæng fjernes fra din harddisk igen, når du logger af det system, du er inde på. Eller rettere: Det bør den i hvert fald gøre.

Cookies har været omgærdet af en vis mystik og fobi, eftersom en cookie, der ikke fjernes fra harddisken igen, i nogle tilfælde kan registrere din færden på nettet og aflevere denne information, når du vender tilbage til oprindelses-siden. Føler du dig utryk ved at logge dig på sider, der bruger cookies, så kontakt udbyderen bag ved internetservicen og forhør dig om, hvilken type cookie, der bruges.

Javascript er en programmeringsmåde, der indeholder nogle instruktioner, der gives i forbindelse med afviklingen af en hjemmeside. Javascript bruges til f.eks. at fremhæve forskellige beskeder fra systemet bag ved websiden til brugeren. F.eks. ved udfyldelsen af skemaer, hvor bestemte felter *skal* udfyldes og hvis de ikke bliver det, får du besked om at gå tilbage og udfylde felterne. Java-scriptet kan kontrollere, om feltet er udfyldt, men ikke nødvendigvis indholdet.

Download en ny version Det kan næsten altid svare sig, at downloade en ny browserversion. De nyeste browserversioner indeholder *plug-ins*, der kan være nødvendige for at få glæde af de mere avancerede internetsites med lyd og billeder (animationer) og du vil ofte opleve hurtigere svartider med en ny browserversion. Gå til browserproducentens hjemmeside (Kig i værktøjs- eller menulinien i browseren), vælg download og følg anvisningerne fra skærmen. Den nye version downloades automatisk til det rigtige bibliotek.

Basale HTML-koder

Når du skal skrive en fritext i forbindelse med dit C.V. eller en jobannonce, vil det i flere job-baser være en fordel, hvis du har kendskab til de mest basale HTML-koder. Din tekst kan præsenteres med et flottere og mere læsbart lay-out ved hjælp af nogle ganske få tegn.

Benyt dig af dit tekstbehandlingsprogram til at skrive din grundtekst og kopier teksten over i den pågældende database, når det er relevant. Så lidt skal der til:

Ny linie skrives:

Nyt afsnit skrives:

Fed skrift: , ophæv fed skrift

Kursiv skrift: <i>, ophæv kursiv </i>

Tip: Undgå anførselstegn “ ” i din tekst - det giver ofte problemer .

Indtast f.eks. følgende i dit tekstdokument. Kopier teksten over i databasen, online.
Når teksten er gemt vil den læses sådan på skærmen:

Job tilbydes – medarbejder sø-
ges

 Vi er et nystartet firma, der
søger:
 *en medarbejder med <i>flair for
tal</i>

Send en e-mail

Job tilbydes – medarbejder søges

Vi er et nystartet firma, der søger:
*en medarbejder med *flair for tal*

Send en e-mail

Jo mere du kender til HTML-koderne, jo mere avanceret kan du sætte din tekst op med farvet skrift, større skrifttyper, punktopstillinger, billeder osv.. Får du lyst til at kunne mere, så kig på **HTML for begyndere** på

www.html.person.dk/kursus.html

Der er en glimrende 10 lektions begynder-introduktion til begrebet hjemmesider og html.
Når du har været gennem (nogle af) disse kan du fortsætte til Netskolen

www.net-skolen.dk

eller til Webcafé på

www.webcafe.dk

der indeholder lektioner lige fra tabelopsætning i html til hvordan du laver din egen SMS-sender i Perl. Udover lektionerne er der FAQ's, mulighed for at downloade programmer og meget mere, Webcafe indeholder både læseværdigt og lærerigt stof for begyndere og øvede..

Adobe Acrobat Reader

For at kunne læse artikler, har du på flere sites brug for et særligt program, der hedder Adobe Acrobat Reader. Dette program kan du downloade enten fra

www.adobe.com

Eller fra den pågældende hjemmeside sammen med et *dekomprimeringsprogram* (winzip eller zipit), der kan hhv. pakke eller udpakke en fil. Man pakker filer for at få dem til at fylde mindre og dermed være hurtigere at sende via Internettet. Det kan have stor betydning for billedfiler eller andre større dokumenter. (Læs mere om brugen af winzip i “Start med Internettet: download af programmer”).

Når først Adobe Acrobat Reader er installeret på din harddisk, vil programmet automatisk åbnes, hvis du vælger en artikel, der kræver dette program. Adobe bruges for at få et layout som på print og bruges hyppigt på de svenske sites, bl.a. til prislister.

E-mail som redskab i jobsøgningen

Du kan vælge at benytte dig af det mail-program, der er tilknyttet din browser, bruge et separat mail-program eller oprette en personlig e-mailadresse på WWW. En e-mail-adresse er i praksis nærmest uundværlig, når du bruger Internettet som rekrutterings- eller jobsøgningsværktøj. Med en e-mail-adresse har du mulighed for at tilmelde dig e-mailservicer, hvor efter udvalgte jobannoncer eller CV'er mailes direkte til dig. Dette er absolut værd at prøve. For her får du oplevelsen af at have nogle til at arbejde for dig, hvilket jo altid er ganske behageligt

Oprettelse af e-mail-adresser på WWW

På WorldWideWeb findes flere *Mailservere*, hvor du kan oprette en adresse og koble dig på med et *password*.

Det snedige ved at oprette en e-mail-adresse på WWW er, at uanset hvor du er i verden og fra hvilken computer, du har adgang, kan du altid åbne din elektroniske post blot du kan komme på WWW.

At have flere e-mailadresser er meget almindeligt. Foruden en officiel e-mail-adresse har mange en eller flere "anonyme" e-mail-adresser. Når du selv opretter en e-mail-adresse på Internettet, skal du opgive dit navn, postnummer, land, alder osv., - men der er jo ingen til at kontrollere rigtigheden af dine oplysninger. Hvis du bruger en e-mailadresse via din internetudbyder, kan dit navn, adresse og telefonnummer som oftest spores. Med de mange muligheder, der er for at deltage i diskussionsgrupper om dette og hint og efterlade sit visitkort i form af sin e-mailadresse, er tanken om at kunne vælge at være anonym ganske betryggende.

Ulempen er, at det tager længere tid, når du sender og modtager mail via WWW. Og så er der meget grafik (læs: Reklamer) på WWW-e-mails, vær derfor forberedt på nogen ventetid både, når du henter siderne hjem og når du skal logge dig på. Til gengæld er det gratis.

Jeg har personligt gode erfaringer med Hotmail, Yahoo Mail og Bigfoot, som i det følgende bruges som eksempel på, hvordan du opretter og bruger en WWW-e-mail. Men i øvrigt ligner de forskellige WWW-e-mail-servicer hinanden, så har du først lært at bruge en, kan du hurtigt lære at bruge de andre.

Sådan opretter du en adresse hos Hotmail

Hotmail, der i dag ejes af MicroSoft, har følgende adresse:

www.hotmail.com

Første gang du kommer til Hotmails hjemmeside, skal du registrere dig som ny bruger ved at klikke på Sign Up Here.

Sign Up proceduren går ud på, at du skal acceptere de generelle betingelser for at bruge Hotmail, (du må ikke bruge Hotmail til at chikanere andre eller til ulovlige forsendelser), og du skal afgive oplysninger om dig selv. Tænk dig godt om, før du svarer alt for ærligt. Det fornavn og efternavn du skriver, kommer til at stå på de mails, du sender, og dit brugernavn bliver en del af din e-mailadresse: brugernavn@hotmail.com.

Og vælg dine interesser med omhu - for når du logger på vil du fremover møde reklamer for produkter, der matcher disse.

Eller hvorfor ikke forene det nødvendige med det sjove. Hos **Care-Mail** på

www.care-mail.com

(husk bindestregen) får du foruden en web-e-mail-konto adgang til at sende et interaktivt postkort. Der er et motiv til enhver anledning.

Home E-Cards E-Mail Account Log-off

Care-Mail Member: Marianne Steen

Card Categories

Search 99 categories!

Select category here ▾

Descriptions only

6 images per page

Find Cards!

Friendship Day
August 1st

Artist
Spotlight

SUMMER
Vacation

DEFENDERS
of WILDLIFE

ENVIRONMENTAL
DEFENSE FUND

Hint: Add music
to any card!

My Favorites	New	Friendship	Endangered
Adoption	Looney Tunes	Bouquets	Birthday
Humor	For Kids	Live Pictures	Holidays
Flora	People	Places	Wild Animals

• [Search by Artist](#) • [Search Catalog](#)

[Questions?](#) © Care-Mail, Inc. All rights reserved

Bigfoot kan anbefales på grund af lettilgængeligt og overskueligt design og så på grund af deres søgesystem til e-mailadresser. Du kan finde mange e-mailadresser ved en søgning på et personnavn forudsat, at personen har en e-mail-konto uden for en firewall. Der er masser af mere eller mindre nyttige faciliteter, f.eks. kan man tilmelde sig en astrologitjeneste, oprette et anti-*spam* system, opsætte automatisk mail-svarer osv. Adressen er:

www.bigfoot.com

To start your FREE registration,
we will need your contact information:

WWW-Mail på dansk – hent post fra din mailserver

Hos **Jubii Mail** kan du både vælge det der skal stå før og efter snabel-a i e-mailadressen. Hvis du oven i købet er så heldig at have et af de mere almindelige danske navne efternavne kan du få @hansen.dk, @pedersen.dk eller @rasmussen.dk til sidst. Jubii Mail indeholder de mest basale funktioner.

Yahoo Mail tilbyder en pakkeløsning på nettet - og nu også på dansk: Du kan få auto-reply på dine mails, når du er på ferie, oprette din egen kalender, modtage påmindelser om fødselsdage men allerbedst er muligheden for at hente mail fra andre e-mail-konti. Det sidste er en ganske nyttig facilitet, for det betyder at du kan få sendt din POP3 mail (*Post Office Protocol*) (Den e-mail-adresse, som du har via din internetudbyder f.eks.) ud på WWW, når du f.eks. er i udlandet. Hermed kan du nåsommelst og hvor som helst checke din hjemme-e-mail !

Sådan konfigurerer du din www-mail til at hente din POP3-mail:

Klik på [External Mail](#) og indtast oplysninger om mail-serveren og dit brugernavn og password til din mail-konto. Det er her vigtigt at du skelner mellem dit registrerede brugernavn (der kan være et E-kontonummer) hos din e-mail-udbyder og dit brugernavn på din e-mail. Billedet illustrerer et brugernavn, der her består af et 12-cifret tal. Vælg derefter de muligheder, der er sat som *default* (automatisk). Det tager ikke mere end et minut eller to, så har du allerede modtaget din POP3 mail ude på din WWW-mail-adresse.

External Mail	
<input type="button" value="Save/Edit Entry"/> <input type="button" value="Delete"/> <input type="button" value="Cancel"/>	
Mail Server	post1.tele.dk <small>(e.g., mail.netscape.com)</small>
Username	123197110234
Password	***** <small>not displayed for security purposes</small>
Port Number	110 <small>(standard port #: 110)</small>
Leave Mail on server:	☒ Yes ☐ No (delete)
Get All Messages:	☐ Yes ☒ No (new only)
Download to Folder:	Inbox
Use Filters:	☒
<input type="button" value="Save/Edit Entry"/> <input type="button" value="Delete"/> <input type="button" value="Cancel"/>	
<small>Copyright © 1997-98 Yahoo! Inc. All rights reserved.</small>	

Gå på nettet og få hjælp i jobsøgningen

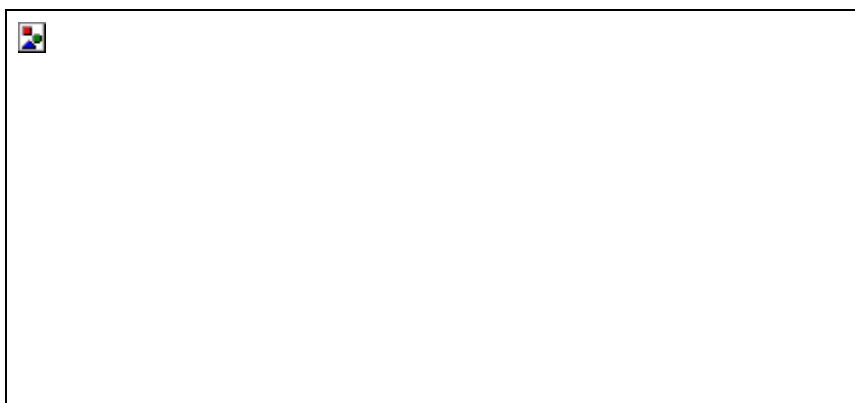
Der er selvfølgelig også masser af gode råd om jobsøgning på Internettet. Jeg vil i dette afsnit anbefale nogle adresser på World Wide Web - vel vidende, at der findes flere mindst lige så mange gode og endnu flere af forskellig standard. Alle de omtalte internetsider og internetservices har været etableret på nettet i mere end et år og bliver løbende redigeret og udviklet. De kan anbefales på grund af det redaktionelle indhold, aktualitet og sandsynlighed for, at de er kommet for at blive. De websider, jeg omtaler, henviser til endnu flere websider, så du kan nemt få mange dage til at gå med at læse, hvordan andre synes, du skal søge job.

What color..., amerikansk jobsøgningsbibel

De mest gennemarbejdede websider om jobsøgning er uden sammenligning de amerikanske. Stilen er pågående, begrebet "karriere" bruges hyppigere end "job", og set med en karakteristisk dansk tilbageholdenhed skal råd og vejledning nok tages med et gran salt. Til gengæld er der masser af opmuntring og inspiration til at holde gejsten oppe i den periode, hvor du er aktivt jobsøgende.

Først og fremmest hos Richard Nelson Bolles, forfatteren til bogen "What colour is your Parachute" (kendt jobsøgningsbibel). Hans internetversion findes på denne adresse:

www.jobhuntersbible.com

Richard (Dick) Bolles har en forfriskende pragmatisk indstilling til jobsøgning på Internettet og Parachute-hjemmesiden er absolut et besøg værd, ikke mindst på grund af Richard Bolles personlige kommentarer både indledningsvis og undervejs. Når du har været igennem de indledende faldskærmsøvelserne, kan du vende tilbage til Careerpost. Der er selvfølgelig masser af henvisninger til diverse job- og CV-databaser, som du kan få glæde af, hvis du søger arbejde i USA. (På trods af at Internettet i sig selv er grænseoverskridende er de etablerede CV-banker det ikke, og er derfor designet til nationale, dvs., amerikanske forhold. Ofte skal du registrere dig før du får adgang til en jobbase. Blandt de oplysninger, der kræves er postnummeret, der skal være 5-cifret. Tilføj f.eks. et 0 foran dit danske postnummer.)

Udnyt det interaktive medie ved at tage de tests, der er, overvej din karriere(plan), læs de mere rå fakta om effekten af et CV som et behageligt modstykke til jobbaserne lovsange om egen formåen og effektivitet eller benyt dig af boglisten. Det er en jobsøgningsbibel på Internettet !

The Riley Guide, kort og præcis

The Riley Guide, der er forfattet af Margaret Riley Dikel, er knap så iøjefaldende som førnævnte men indeholder bestemt mange gode tips og inspiration. Adressen er:

www.dbm.com/jobguide

The Riley Guide opdateres flere gange om måneden, så afsnittet 'What's New' kan leve op til sit navn. Et hurtigt blik gennem denne del af guiden dokumenterer væksten og udviklingen på nettet indenfor jobsøgning, rekruttering og vejledning.

Der er ingen grund til at referere indholdet i The Riley Guide. Guiden er logisk opbygget, let at læse, overkommelig og kan absolut anbefales.

Søger du job i udlandet er der en rigtig god oversigt over jobdatabaser fra hele verden - nogle endda så eksotiske, at de ikke er engelsksprogede. Check f.eks. følgende oversigt:

www.dbm.com/jobguide/internat.html

eller

emploi.hrnet.fr/

Siten er fransk, men man kan klare sig med få franskkundskaber takket være de mange letgenemskuelige grafiske links samt engelske undertekster.

Jobsøgningskurser på nettet

Creative Job Search: Du skal have Adobe Acrobat Reader på din PC for at få glæde af denne site. Til gengæld har du så et komplet jobsøgningskursus. Adressen er lang men ulejligheden værd, især hvis du er ny på arbejdsmarkedet.

www.des.state.mn.us/cjs/cjs_site/cjsbook/contents.htm

Career Magazine er online tjeneste med fokus på karriere og arbejdsliv. Der er et glimrende artikelarkiv, der også kan bruges af arbejdsgivere. De fleste artikler udmærker sig ved at være forholdsvis korte og uden overflødig grafik. Adressen for Career Magazine er:

www.careermag.com

Fra siden 'Career link' er der henvisninger til online-jobservicer, joblister (mest til jobs i USA, men også til Japan og Kina!), karriereplanlægning, jobguides m.v.

Jesse's Career Rescue Kit: Skal det være, så lad det være...amerikansk, så det batter på

www.zdnet.com/anchordesk/story/story_1523.html

Er du træt af dit arbejde, sur på din chef - med Internettet er der ingen undskyldning for at blive hængende:

Du kan blive dit eget søge- og redningsteam: Søg efter det du ønsker på nettet, og red din karriere.

Hos **Rockport Institute Career Pathfinders** findes det mest uddybende og omfattende materiale om at skrive CV, jeg har set indtil nu. Fra indholdsfortegnelsen kan du vælge de emner, der har særlig relevans for dig. Rockport-siden udmærker sig ved at være let at læse og ikke kun henvende sig til højt uddannede. Den lider af det amerikanske syndrom med at forklare og fortælle (som man kender fra amerikanske lærebøger), så indimellem fortæller overskriften mere end afsnittet. Har du planer om at sende dit C.V. ud til personalebureauer eller i forbindelse med uopfordrede ansøgninger, kan du med fordel læse Rockports råd, som du finder på adressen

www.rockportinstitute.com/

Fortunes site kan absolut anbefales, idet den indeholder en del redaktionel stof samt en jobsøger-guide:

www.pathfinder.com/fortune/careers/

Jobsøgningsråd på danske websider

Der er slet ikke samme bid i de få danske internetsites, der omhandler emnet jobsøgning og karriere. Sandsynligvis fordi det (endnu) ikke er kommercielt interessant. Jobmagasinet fortjener omtale, da den som en ikke-kommerciel side formår at nå langt om emnet .

www.textcon.dk/jobmagasinet

Berst Alert

MONDAY, DECEMBER 15, 1997

Jesse's Career Rescue Kit

Jesse Berst, Editorial Director
ZDNet AnchorDesk

Are you lost at work? Hate your boss? Burned out? Everybody's career gets off course from time to time. Drifts off in the wrong direction.

Tag en personlighedstest på nettet

Personlighedstests er blevet et almindeligt værktøj, når virksomheder ansætter deres medarbejdere. 60% af de store virksomheder bruger personlighedstests. Og de bruges af langt de fleste (hvis ikke alle) rekrutteringsbureauer.

En test er et professionelt værktøj, der tager udgangspunkt i virksomhedens behov og det ledige job. Hvis man betragter konstellationen job - medarbejder som et partnerskab, der skal fungere, kan testen bruges til at finde de partnere, der matcher bedst.

En almindelig fremgangsmåde er, at virksomheden først laver en "ideal"-profil på deres kommende medarbejder. Profilen beskriver personlige egenskaber og kan f.eks. indeholde karakteristika som egodrive (dit præstationsbehov, selvhævdelsesbehov og energiniveau) socialfaktorer (følelsesmæssig stabilitet, socialt kontaktbehov og tiltro/ tillid til andre) og arbejdsstil (detailorientering, sikkerhedsmotiv og erkendelsesmotiv).

Din personprofil sammenlignes med virksomhedens ideal-profil og sammenfald og modsætninger kan så tages op i en samtale. En person kan sagtens være uenig med resultatet af sin profil og det må så være op til virksomheden, om man vil lade tvivlen komme jobsøgeren til gode.

En test kan beskrive nogle personkarakteristika, men kan også til dels være en situationsbeskrivelse. En personalekonsulent, der havde lavet personprofiler på langtidsledige, fortalte mig, at på et punkt var profilerne ens: Energieniveauet hos de ledige var meget lavt. Dette tolkede han som et udtryk for deres arbejdsmæssige situation (eller mangel på samme) og ikke som et udtryk for, at de fra naturens side var dovne.

Tager man udgangspunkt i dig som person, er der ikke nogen rigtig eller forkert profil. Præsenteres du for en test i forbindelse med en jobsamtale, så svar ærligt. Der er i øvrigt ofte spørgsmål i testen, der kan afsløre selvmodsigelser.

Hvordan kan du så selv få glæde af en personprofil eller test? Den kan give dig et klarere billede af, hvem du er som person i arbejdsmæssige sammenhænge, den kan hjælpe dig med at beskrive dig selv mere præcist og den kan hjælpe dig med at afgrænse de jobtyper, du passer til.

Hvis du vil vide mere om tests og hvordan de bruges, kan du læse videre på Internettet - og selv tage en test online.

Myers-Briggs personlighedstyper

Der findes mange måder at beskrive forskellige personlighedstyper på. En af de klassiske er Myers-Briggs 16 personlighedstyper, udviklet af Isabel Myers på basis af Jungs teorier om psykologiske typer. Er du interesseret i psykologi og tests kan du med fordel læse om de fire temperamenter med udgangspunkt i **The Keirsey Temperament Web Site** på adressen:

www.keirsey.com

Fra denne hjemmeside er der en oversigt over de fire temperamenter og de i alt 16 forskellige personlighedstyper, der knytter sig til disse fire temperamenter. Både titlerne på de fire temperamenter (Guardians, Artisans, Idealists og Rationals) samt de dertil hørende personlighedstyper fungerer som links til en uddybende beskrivelse.

Når du selv har taget testen (se næste afsnit), der fortæller dig hvilket temperament og personlighedstype, du tilhører, kan du vælge at se, hvilke berømtheder der har samme personlighedstype som dig. Det er helt rart at føle sig i godt og glamourøst selskab!

THE FOUR TEMPERAMENTS

Du kan selvfølgelig også bestille bøger og videos om emnerne via denne hjemmeside - men så skal du selvfølgelig have visakortet op af lommen.

Ønsker du at læse mere om Myer-Briggs Type Indicator kan du finde links på adressen:

www.typelogic.com

Prøv en gratis test på Internettet

The Keirsey Temperament Sorter er en personlighedstest på baggrund af Myers-Briggs teorier. Testen henter du hjem ved at vælge 'Take the Test'. Men inden du gør det, vil jeg anbefale, at du læser de kommentarer, der er knyttet til testen. Du kan gå direkte til testen på adressen:

www.keirsey.com/cgi-bin/keirsey/newkts.cgi

Selve testen består af ca. 70 spørgsmål, hvor du skal vælge det udsagn ud af to, der passer bedst på dig. Din profil scores automatisk (Hvis du ikke er helt sikker på de engelske gloser, så udskriv spørgsmålene og check med ordbogen).

Når du har fået din personlighed scoret, kan du vælge at få en uddybende forklaring på din personlighedstype. Og samtidig indgår du i et omfattende anonymt statistisk materiale, for samtlige besvarede skemaer bruges til at give et overblik over, hvilke personlighedstyper, der bruger Internettet. Indtil nu har knap 1 million (!) mennesker benyttet sig af den gratis personlighedstest. Om det er seriøst nok, vil jeg lade op til dig at bedømme.

Test Master Inc. / “How to take tests” finder du på adressen:

www.rio.com/~tstmastr

Websiderne fortæller og demonstrerer, hvordan man kan bruge tests. Som jobsøger er det interessant for dig at vide lidt om, hvilke bevæggrunde, der ligger bag valget af testtype.

Siderne henvender sig primært til virksomheder af den gode grund, at de kan købe testmateriale via Internettet fra firmaet Test Master Inc. Som jobsøgende er det altid en udmærket øvelse at prøve at sætte sig i arbejdsgiverens sted og gøre sig nogle overvejelser for, hvordan en kommende medarbejder skal ansættes!

Begrebet følelsesmæssig intelligens kan du læse mere om på nettet og så selv tage en test hos **Utne Reader Online** på

www.utne.com/azEq2.tmp1

Testen er for kort til at give dig et retfærdigt billede af din egen EQ - men læs om begrebet, der bliver mere og mere brugt indenfor Human Ressource.

En på flere måder interessant homepage findes på:

www.test.com

Som adressen antyder handler det om tests. Du kan teste alt fra jobinterviewteknik til din personlighed og intellekt, men også din faglige kunnen indenfor programmering, og ja, så er der også et par opgaver til børnene.

Det faglige niveau i testene vil jeg nødig udtale mig om, men konceptet er ret interessant. Homepagen er et lille, men illustrativt eksempel på, hvordan Internettet kan ændre markedsvilkår og af den grund kan siden være et besøg værd. Som bruger (kunde) kan du vælge et hav af kategorier, du vil teste dig selv indenfor. Indenfor hver kategori ligger der en lang række tests, hvoraf en som regel er gratis. De øvrige koster et angivet antal point, som du køber (med dit kreditkort) for p.t. 10\$. For dette beløb kan du tage omkring 10 tests. Hvis du har evnerne, tiden og lysten kan du designe din egen test - og godkendes denne test og lægges på nettet til et antal point, tjener du en provision af den indtægt, der efterfølgende kommer. (Her er måske et tip til trængte studerende).

Ejerne af denne hjemmeside har skabt konceptet, skal passe designet og måske teknikken, har hele verden som arbejdsplads, men kan i princippet styre butikken hjemme fra egen dagligstue. De globale medarbejdere investerer deres arbejdstimer men skal først aflønnes, når firmaet har haft en indtægt. De beløb der indbetales af hver enkelt kunde og udbetales i provision for hver handel er små - men den potentielle kundegruppe er stor.

Test dig selv på dansk

Løndal Management har lagt flere forskellige interaktive tests ud på nettet. Alle tests indledes med en forklaring på det, du tester dig selv for – og gør selv opmærksom på, at disse tests er ikke-videnskabelige. Med andre ord: De er sjove at prøve, og giver dig en idé om, hvad tests er, men tag resultaterne med et gran salt.

<http://home1.inet.tele.dk/londal/vtoj.htm>

Søgning efter jobsider

Internettet indeholder så enorme mængder af information, at hvis der er noget, du gerne vil vide mere om, så er informationen også tilgængelig et eller andet sted. Udfordringen består i dag i at finde den relevante information og at finde den hurtigt.

Der er flere adgangsveje til den information, du har brug for. Bruger du links, kan din søgen blive ret tilfældig og jo længere du bevæger dig ud på Internettet, jo sværere kan det være at huske, hvor du egentlig kom fra og skulle hen. Indtaster du kendte adresser eller bruger du bogmærker, vil din information begrænse sig til det, du kender i forvejen.

Søgedatabaser kan guide dig ud på nettet. Blandt de mest kendte i Danmark er **Alta Vista** (for de rutinerede internetbrugere) og **Jubii**, der findes på adresserne

www.altavista.com

henholdsvis

www.jubii.dk

AltaVista forudsætter, at du definerer dine egne søgninger – og gør det præcist. Benyt dig af, at du kan søge med danske ord og bede om et søgeresultat på dansk – og læs de tips, der er om søgestrengene.

Jubii kategoriserer sine links efter emner, og er derfor nemmere at finde rundt i – men giver knap så præcise søgeresultater.

Flere og flere portaler dukker op på nettet. Hvor søgemaskinernes fornemste opgave er at bringe dig videre på nettet, er det Portalens erklærede formål at få dig til at blive indenfor de rammer, der er stukket ud. Hver portal prøver at tilbyde de services, deres brugere måtte ønske, så de får alle deres behov dækket ved at blive i portalens univers. Fælles for både søgemaskiner og portaler er at de lever af mange besøg, da trafikken på siden er grundlaget for at kunne sælge banner- eller annonceplads. Hver internetudbyder har sin portal - og har du brugt din internetudbyders CD-ROM til at installere din browser, vil din startside, når du logger dig på nettet sandsynligvis være din udbyders portal. Husk at du altid kan vælge at rette denne startside til en anden (Under 'Indstillinger' eller 'preferences', som du finder i browserens menulinie).

Ingen af søgedatabaserne når ud til alle afkroge af WWW. Ved at prøve dem finder du efterhånden dine favoritter. At bruge Internettet som research- og søgeværktøj kunne der skrives et helt hæfte om. Men jeg kan give dig nogle små tips, der vil hjælpe dig lidt på vej.

Man kan finde mange job-sider via de amerikanske søgemaskiner. Men du skal søge meget præcist. Det kan være en fordel at benytte sig af de enkelte søgemaskiners tips, der forklarer, hvordan man indsnævrer sine søgeresultater. Ønsker du en mere uddybende beskrivelse af søgeværktøjer, kan du læse afsnittet "oversigter og søgeværktøjer" i "Brug Internettet optimalt". I dette hæfte refererer jeg til Job-sider og jobbaser, jeg har afprøvet. Men jeg vil foreslå, at du selv opdaterer med en søgning. Når du bruger søgemaskiner, så vær opmærksom på, at der er mange overlapninger/ gentagelser både indenfor og mellem søgedatabaserne. Et antal på 1000 henvisninger i en bestemt søgedatabase betyder ikke nødvendigvis 1000 forskellige hjemmesider. Når du læser adresserne vil du se, at mange af adresserne er ens i starten mens den sidste del af adressen varierer.

Jobdatabaser på Internettet

På mange sites gives udmærkede oversigter over de joblinks, der findes. I dette hæfte omtaler jeg udelukkende jobdatabaser, der er alment anvendelige og tilgængelige. Rekrutteringsbureauernes sites er som oftest åbne for, at du kan aflevere dit CV, men lukkede for at virksomhederne kan søge på CV'erne. Af den simple grund, at bureauet jo tjener deres penge ved at formidle kandidaterne til firmaerne. Vil du forsøge dig på egen hånd, er det altså de åbne jobbaser, du skal anvende.

Job-databaser, der er tilknyttet specifikke fagforbund, rekrutteringsforetagender eller bestemte virksomheder er derfor udeladt.

Brug følgende adresse for at få det samlede – og brogede – billede af hele internetjobmarkedet i Danmark:

www.job-guide.dk

Job-guide.dk sammenligner jævnligt de forskellige jobbasers størrelse, men forliger sig i stor udstrækning på jobbasernes egne tal, hvilket gør sammenligningerne mindre anvendelige end oplysningerne på www.fakdis.dk.

Annoncering og rekruttering på Internettet – tre metoder

Internettets jobsites kan groft inddeles efter, hvilken metode firmaer skal benytte sig af for at komme i kontakt med jobsøgerne – og omvendt.

1. Jobsites, der er tilknyttet en trykt avis

Flere og flere aviser overfører de trykte jobannoncer til deres Internetsite som en ekstra service overfor virksomhederne. Med andre ord: Som virksomhed kan du gøre som du altid har gjort – du opnår større eksponering – men du betaler for den trykte annonce til den sædvanlige millimeterpris! Jobsøgeren får adgang til disse job via Internettet men svarer med en traditionel skriftlig ansøgning sendt med posten eller eventuelt per mail.

2. Drop avisen og annoncerer direkte på Internettet

Ved at gå direkte til en jobbase på Internettet kan du annoncere væsentligt billigere end i avisen. De fleste steder kan vante annonceringsrutiner følges (annoncen afleveres til jobbasen, der lægger den på nettet) og jobsøgerne svarer med en traditionel ansøgning pr. post eller e-mail. Hos enkelte jobbaser har virksomheden adgang til selv at indrykke annoncen eller til at søge på CV'er.

3. Customer Self Service: Annoncer selv jobbet, søg på CV'er og kontakt kandidater

Med Internettet kan man tilbyde kunderne fuld selvbetjening og undgå de forsinkende og, måske, fordyrende mellemlid. Virksomheden indtaster annoncen direkte via browseren og kan som supplement hertil håndplukke kandidater. For mange virksomheder er der tale om nye udfordringer, hvor man skal vænne sig til håndtere ansøgninger digitalt.

Der vil selvfølgelig være nogle overlapninger mellem de respektive jobbaser. Således kan en jobbase, der hovedsageligt lever af at sælge annonceplads på Internettet også have en base, hvor jobsøgere kan lægge deres CV ind.

De fleste jobbaser er under udvikling enten i design eller i koncept. For alle gælder at de opererer på et hurtigt voksende marked, hvor det både gælder om at have kontakt til mange jobsøgere, der giver den fornødne trafik – og mange virksomheder, der giver den nødvendige

indtægt. Der er gamle spillere på markedet (typisk aviser og dagblade) og nye spillere (nye virksomheder, der har eller er ved at etablere sig).

For alle gælder det om at dokumentere resultater og høje eksponeringstal. Alle er ”størst” på hver sin måde – og det bruges i markedsføringen. Læs eventuelt afsnittet om ’Statistik på Internettet’ igen. Der er stor forskel på, hvor mange besøgende (user visits) end job-site har haft og hvor mange sider, der er vist (sideeksponeringer). Antallet af jobannoncer viser måske det samlede antal over en længere periode, hvor uaktuelle stillingsopslag tælles med eller det samme job tælles som flere, fordi stillingsopslaget vises under flere kategorier. Definitionen af et ”aktivt” CV varierer ligeledes. Betegnelsen ”aktivt” (hvad enten det er et job eller et CV) afspejler at du har adgang til at læse og evt. kontakte. Der er dog forskel på hvilke krav udbyderne stiller til jobsøgere, før de får lov til at aktivere deres CV og i hvor lang tid. På Internettet gælder (som så mange andre steder) at kvalitet bestemt ikke følger kvantitet. Med andre ord: Jobmarkedet på Internettet er stadig organiseret anarki, hvor hver spiller kæmper på sine præmisser. Det er op til dig at være kritisk !

Hvordan vælger du så, hvilken jobbase, der er den rette for dig ? For jobsøgere er det forholdsvist simpelt. Eftersom alle baserne er gratis er det den tid, du vil investere, der er den begrænsende faktor. Første kriterie må gå på, om du ønsker fuld anonymitet eller ej. Næste kriterie på volumen og effektivitet (relevans) og det sidste på, hvor mange CV’er, du kan holde styr på. Med andre ord: Læg dine æg i flere kurve.

Som virksomhed kan det økonomisk sagtens lade sig gøre at annoncere i flere baser, men i øvrigt vælge udbyder og annonceringsmetode alt efter om behovet er synlighed og eksponering eller om behovet er præcision.

Når du vælger en tjeneste på Internettet binder du dig ikke til et bestemt produkt, sådan som du gjorde ved valg af f.eks. styresystem eller officepakke, hvor produktet blev valgt for hele virksomheden. Når virksomheden først har internetadgangen, er markedet åbent: Du kan vælge en jobbase og din kollega kan vælge en anden. Du kan vælge en jobbase i dag og en anden i morgen. Kun et forhold taler imod dette: Nemlig at du som virksomhed får langt de bedste tilbud (i kroner og ører) ved at indgå abonnementsaftaler af kortere eller længere varighed. Priserne på nettet i sammenligning med avisen ligger i dag på et niveau, hvor en årsaftale med en jobbase ikke koster mere end 2-3 jobannoncer i en landsdækkende søndagsavis. Når du springer fra avisannoncering til internetannoncering mister du måske forfæste for en stund, men du vil næppe bringe din virksomhed i økonomisk uføre.

I løbet af de næste 2-3 år vil markedet etablere sig med en håndfuld jobbaser (om denne håndfuld bliver stor eller lille kan fremtiden kun afgøre).

På de følgende sider finder du min gennemgang af de jobbaser, der er på det danske marked lige nu, og som – måske - kan være med i de næste års opløb.

Foruden de nuværende jobbaser vil flere udenlandske i løbet af det næste års tid sikkert også forsøge at etablere sig på det danske / skandinaviske marked og dermed være med til at gøre billedet endnu mere broget, end det er i dag.

Alfabetisk oversigt over danske job- og profil/ CV-databaser, december 1999

Oversigten omfatter de betydende tjenester (dvs. i størrelse, udbredelse eller koncept).

Jobbaser tilknyttet avis – Annoncen på nettet som add-on til avisannonce:

Job-database:	Branche/ type	Bemærkninger
JobAvisen (Søndagsavisen)	Alle	Indgår i portalen www.forum.dk
JobDanmark (De 3 Stiftetidender)	Alle	JobDanmark linker til JobZonen- og omvendt
JobTotal (JyllandsPosten)	Alle	
JobZonen (Berlingske Tidende)	Alle	JobZonen linker til JobDanmark – og omvendt

Jobbaser, hvor firmaer køber annonceplads på Internettet:

Job-database:	Branche/ type	Bemærkninger
Akademikernes Jobbank	Primært elev- og dimittender	CV-database. Kun ”medlemmer” (abonnenter) kan søge i CV-databasen
AF (Arbejdsformidlingen)	Primært håndværk, service og produktion	Alle AF’s annoncer er samlet her. CV-database, der er åben for alle
Job-Index	Alle	Indgår i TV2’s portal. Job-Index låner / linker ud til andre jobbasers stillingsopslag. CV-database.
JobWorld	Edb/ IT	Ejes af IDG, samarbejde med ComputerWorld, CV-database, der er åben for alle
Offentlige stillinger	Offentlige	Kommuner, amter, institutioner mv.
StepStone	Alle	Salgskontorer i Skandinavien + enkelte europæiske lande, lukket CV-database

Job- og CV-databaser, hvor firmaer selv kan annoncere samt kontakte kandidater:

Job-database:	branche/ type	Bemærkninger
Jobline	Alle	Svensk ejet, skandinaviske salgskontorer + enkelte europæiske lande, CV-database
JobMatch	Alle	Partner – og udvikler - i fælles CV- og jobdatabase
CV-Bank	Alle	HK i Danmark, partner i fælles CV-og jobdatabase
Jobdirect	Alle	ErhvervsBladet, partner i fælles CV-og jobdatabase, tilbyder henvisningsannoncer
JobService	Alle	Det Danske Handelskammer, medlemsservice
POLJOB	Alle	Politiken, partner i fælles CV-og jobdatabase, tilbyder henvisningsannoncer

Køb en jobannonce i avisen - få den også på Internettet

De jobbaser, der omtales i dette afsnit er tilknyttet en avis som er den primære formidlingskilde for jobannoncerne. Internettet bruges som et supplerende tilbud overfor kunden, der allerede har betalt for den trykte annonce. I princippet er der tale om traditionelle annonceringsmetoder overført til Internettet, hvor resultatet vil være skriftlige ansøgninger pr. post eller alternativt pr. mail.

Disse baser egner sig bedst for virksomheder, der endnu ikke selv har internetadgangen, som stadig er mest tryk ved den traditionelle annonceringsform, bl.a. fordi de foretrækker at modtage motiverede ansøgninger fra de kommende medarbejdere.

Avisernes jobbaser har alle det til fælles, at de gør meget lidt ud af avancerede funktionaliteter, de tilknyttede CV-databaser er særdeles simple baseret på fritekst og fritekstsøgninger. Aviserne beskytter naturligt nok deres marked og deres indtægter på et (tidligere) lukrativt marked. På avisernes jobbaser forsøges der på forskellig vis at gøre det interessant for jobsøgerne at kigge forbi. F.eks. med aktuelle artikler om arbejdsmarkedet eller ved at skabe et karriereforum, hvor jobsøgere kan læse personalechefers gode råd.

Personligt er jeg overbevist om, at disse foranstaltninger højst kan være med til at trække pinnen ud. Hvorfor købe søndagsavisen med jobsektionen, når man kan finde de samme job på nettet – og hvorfor annoncere sine jobs i avisen, når jobsøgerne alligevel starter med at orientere sig på nettet. Og det gør 80% af de ugentlige internetbrugere allerede i 1999, hvor der er mere end 1 mio. internetbrugere i Danmark.

Søndagsavisen driver internetportalen Forum – og hertil hører **Jobavisen** på

www.jobavisen.dk

Sådan annoncerer du job:

De Annoncerede stillingsopslag kommer enten fra SøndagsAvisens jobsektioner eller er indtastet af virksomheden via browseren. Annoncerne bliver lagt on-line senest 24 timer efter indtastningstidspunktet – vel og mærke på hverdage.

Sådan finder og søger du job:

Søgningen på job sker ud fra jobområde og geografi og søgeresultatet bliver derfor meget (for) stort. Der skal klikkes og læses en del, før de relevante job findes. Når du har fundet et job, du vil søge, kan du i de fleste tilfælde sende din ansøgning per e-mail.

CV'er

Som jobsøger kan du registrere dit CV som fritekst. (Læs eventuelt afsnittet om den digitale risiko). Tip til jobsøgere: Hvis du vil benytte dig af denne CV-database, så gør dig umage med din overskrift og opdater dit CV dagligt – så ligger det nemlig blandt de øverste på den liste, der vises for arbejdsgivere.

CV'erne findes ved samme søgemetode som de annoncerede job: Du kan søge på geografisk område og jobtype. Resultatet er en lang liste, hvor den eneste rettesnor er, at de nyeste CV'er er placeret øverst og så overskriften. Tip: Er du indstillet på selv at søge på og kontakte CV'er, så find en anden CV-database, hvor du kan opstille flere kriterier og dermed gøre din søgning mere effektiv.

Tip til jobsøgere:

- ✓ Skriv ansøgningen i din mail – og ikke i en vedhæftet fil. Du kan risikere, at modtageren ikke kan åbne den. Hvis du alligevel vælger at vedhæfte en fil med en ansøgning eller CV, skal du gøre teksten i din e-mail så fængende, at modtageren simpelthen *må* høre mere om dig, og derfor vil ulejlige sig med at kontakte dig.
- ✓ Benyt dig af stavetkontrol og overvej din ansøgning nøje, før du sender den afsted !

JobDanmark på

www.jobdanmark.dk

indeholder annoncer fra De 3 Stifttidender samt JobZonen.

Sådan annoncerer du job:

Som annoncør skal du igennem salgsafdelingen. Eller igennem JobZonen, for når jobsøgere søger på jobannoncerne vises JobZonens annoncer også.

Sådan finder og søger du job:

Søgningerne er meget simple (kombination af tre kategorier) og søgeresultatet bliver derfor meget bredt. Du kan supplere med en fritekst-søgestreng. Problemet med fritekstsøgningen til jobannoncer er, at du risikerer at gætte forkert med hensyn til, hvad der står i annonceteksten til netop dit ønskejob. Når du har fundet jobbet, skal du i gang med din ansøgning. Det fremgår af annoncens tekst, hvorvidt denne ansøgning kan sendes per mail.

JobTotal

Et andet stort jysk bladhus, JyllandsPosten, har benyttet sig af samme koncept som De 3 Stifttidender, blot har JyllandsPosten ikke kolleger øst for Storebælt, der er med til at øge antallet af annoncer i den elektroniske version. JobTotal finder du på

www.jp.dk/jobtotal

Sådan annoncerer du job:

Har du annonceret i JyllandsPosten kan du få dine annoncer med i jobtotal. Vil du kun annoncere på nettet kan du kun vælge et banner, hvor du betaler per eksponering (og hvor banneret så må linke over til dine jobannoncer, f.eks. på egen hjemmeside).

Sådan finder og søger du job:

Søgningen på annoncer foregår efter det samme koncept ”bred søgning – bredt resultat”. Til JyllandsPostens ros er der dog udvidet med ét jobniveau, så lærlinge slipper for at blive præsenteret for direktørstillinger og omvendt. Traditionel ansøgning er påkrævet.

Køb en annonceplads på Internettet

Indenfor de sidste år er der dukket nye virksomheder indenfor stort set alle kendte – og hidtil ukendte - forretningsområder. Disse virksomheder eksisterer udelukkende på grund af Internettet og er med til at øge konkurrencen for de eksisterende spillere på de respektive markeder. Årsagen er naturligvis, at det er relativt billigt at oprette en internetvirksomhed, der i princippet blot består af en god idé og en server.

Derfor er der i løbet af de sidste to år dukket et stort antal jobformidlere op på nettet. Men lige så nemt det kan synes at oprette jobbasen ligeså benhårdt er det at etablere en tjeneste og sikre den økonomisk overlevelse. I løbet af de næste år vil et antal jobbaser sandsynligvis skille sig

ud fra de andre. Uanset hvem det bliver, er en ting sikkert: Det bliver billigere at formidle job end det har været de sidste mange år.

Ønske du at spare nogle af de dyre avismillimeter, kan du vælge mellem flere jobbaser, der hellere end gerne vil sælge annonceplads på Internettet. Og du behøver ikke længere at tænke i spaltebredder eller millimeter: Prisen på annoncen er den samme uanset længde og bredde på din tekst. Den væsentligste forskel mellem de to medier ligger hos modtageren. Når din annonce præsenteres overfor jobsøgere på Internettet, sker det mere målrettet end når din annonce præsenteres i avisen. For jobsøgerne er allerede positivt interesseret i det pågældende jobområde. Jobannoncen ses – måske - af færre men til gengæld af mere relevante jobsøgere.

Af samme grund er Internettet mindre velegnet til overraskelser. Så hvis du vil have fat i den jobsøgergruppe, der hverken overvåger stillingsmarkedet med søgerobotter eller egen markedsværdi med et CV, bør andre medier end nettet tages med i betragtning. (og andre avissektioner end jobsektionen...)

Tip til annoncører:

- ✓ Politiken tilbyder billige henvisningsannoncer til Internettet / din hjemmeside fra dag til dag
- ✓ JobDanmark tilbyder (knap så billige) henvisningsannoncer til din hjemmeside onsdag og søndag
- ✓ JyllandsPosten tillader henvisningsannoncer til Internettet på tekstsiderne (hvor millimeterprisen er lavere end i jobsektionen)

Graduate Opportunities og Akademikernes Jobbank

Move On udgiver "Karrierevejviseren", som uddeles gratis til universiteter og læreranstalter. Den elektroniske version findes på

www.go.dk

Karrierevejviseren giver mange gode oplysninger om bl.a. ophold i udlandet, økonomi, karriereovervejelser og indeholder inspirerende artikler. For nyuddannede, nyudlærte eller kommende dimittender er der mange relevante artikler og links.

Hjemmesiden er bygget logisk op med henvisning til bl.a. "karriereplanlægning", "jobs i udlandet", "lærlinge og praktikpladser" samt akademikernes jobbank, der har egen adresse på

www.jobbank.dk

hvor jobsøgere kan registrere deres CV og virksomheder kan annoncere job og en virksomhedsprofil.

Sådan annoncerer du job:

Du skal være kunde for selv at kunne indrykke annoncer og søge på CV'erne. Du kan besøge CV-databasen som gæst, men får da kun adgang til CV'ernes overskrifter. Du kan vælge at sponsorere akademikernes jobbank for et fast beløb per kvartal eller år uanset antal stillingsopslag. Med sponsoratet følger en præsentation af virksomheden.

Sådan finder og søger du job:

Du kan finde jobs på to måder: Ved en søgning eller ved at indtaste dit CV. Søgkriterierne indeholder foruden geografisk område og jobtype også uddannelse, valg mellem studenterjob eller job til færdiguddannede samt eventuel fritekst (husk de faldgruber, der er i fritekstsøgning). Du bestemmer selv, hvor nye hhv. gamle annoncerne må være. Som resultat af det indtastede CV vises en række matchende stillingsopslag. For at søge på et bestemt job, skal der skrives og sendes en ansøgning per post eller mail.

Tip til firmaer:

- ✓ Annoncerer du på nettet, så giv som minimum jobsøgeren mulighed for at sende sin ansøgning per e-mail
- ✓ Angiv hvilket fil-format, du ønsker ansøgning og CV som vedhæftet eller
- ✓ Angiv om ansøgning og tekst skal være indeholdt i mailen (og accepter så, at teksten kan indeholde "skæve" indrykninger)

Arbejdsformidlingen adskiller sig fra de øvrige baser i denne kategori, idet de som offentlig service ikke skal tjene penge på at præsentere eller formidle deres job.

www.af.dk

AF's sider indeholder jobannoncer fra samtlige af AF's regioner og på AF's internetside kan gives et samlet overblik over de ledige job, AF formidler i hele landet. De opslåede job ligger primært indenfor ufaglærte/ faglærte job, mellemuddannelse og offentlige job.

Sådan annoncerer du job:

Først skal virksomheden optages i AF's virksomhedsdatabase. Dernæst kan jobbet indtastes, hvilket går hurtigt. Den videre formidling til hhv. Tekst-tv og Internet foregår via AF.

Sådan finder og søger du job:

Søgningen er en simpel fritekstsøgning og/ eller kombineret med jobområde og geografisk område. (En fritekstsøgning betyder, at søgning på f.eks. IT resulterer i job som arkitekt og sanitør).

AF's CV-Bank

CV-basen indeholder mange CV'er. Søgningen blandt CV'erne giver store, ja nærmest uoverskuelige søgeresultater. Selv når alle kategorier er indtastet bliver resultatet let en liste med et par tusind CV'er. Herefter er sorteringen manuel, dvs. efter klik og læs-metoden, hvilket er fuldstændigt uoverkommeligt. Rækkefølgen af CV'er er heller ikke entydig. F.eks. vises de nyeste CV'er ikke øverst og det fremgår heller ikke, hvor gamle de fremfundne CV'er er. I december fandt jeg flere CV'er, hvor jobsøgeren angav at kunne starte den 1. august, en del af CV'erne må derfor være forældede.

Det er ganske enkelt at udfylde et CV, men vær opmærksom på, at den e-mailadresse, du indtaster, vises ude på nettet, også når du har bedt om at få anonymiseret dit CV. Derfor: Opret en web-mail, så du kan sikre din anonymitet.

JOBINDEXET, der indgår i TV-2's portal, er som navnet antyder et indeks, der ved hjælp af en søgerobot scanner hele nettet for danske jobannoncer og præsenterer dem som links på:

www.jobindex.dk

Sådan annoncerer du job:

Uanset om du ønsker det eller ej - har du annonceret et stillingsopslag på nettet vil søgerobotten finde det og tage det med i sit indeks. I princippet kan du hermed komme ud til en stor gruppe jobsøgere ganske gratis. I Job-Indexet kan du selv indtaste din annonce og have den liggende gratis i nogle uger. Ønsker du at profilere dit job og gøre det mere synligt i forhold til de mange andre i samme kategori, kan du købe plads hos JobIndexet. Dit job placeres så over de andre.

Sådan finder og søger du job:

P.t. får du adgang til ca. 10.000 jobannoncer (november 1999), som er grupperet efter arbejdsområde. Indenfor hver branche ligger en række jobannoncer, der fornyes et par gange om ugen. Du kan lave en søgeprofil på dine jobønsker på din e-mailadresse, og så sørger søgerobotten for resten: Du modtager en til to gange ugentligt en e-mail med en liste over de jobannoncer, der i den pågældende uge har matchet dine ønsker. Jobannoncerne i e-mailen fungerer som links til de pågældende jobannoncer. Dermed har du et effektivt værktøj, så du kan følge med i udbuddet af job "til dig". Start med denne service, som er gratis for jobsøgeren og som giver et overblik over de annoncerede job på nettet – og linker dig over til andre jobsites, hvor du kan søge dine job hhv. oprette dit CV.

Nogle jobbaser har frabedt sig, at deres jobannoncer indgår i JobIndexet, derfor giver JobIndexet ikke som tidligere, en komplet oversigt over jobannoncerne på Internettet.

CV-Index

I tilknytning til JobIndexet er CV-Indexet oprettet så jobsøgende kan indtaste et CV. Virksomheder kan søge i CV-Indexet og kontakten til en jobsøger går via en e-mail til CV-Indexet.

For at få adgang til CV'erne skal man klikke på en 'tro og love'-knap, hvor man accepterer at de indlagte CV'er skal behandles fortroligt. Opfordringen er sympatisk, nødvendig – men næppe nogen garanti for den enkelte person bag CV'et. Enhver kan nemlig komme gennem adgangskontrollen og få adgang til jobsøgernes indimellem afslørende oplysninger.

Som jobsøger kan du bruge denne viden til at kigge andre jobsøgere i kortene og til selv at være varsom med dine personlige oplysninger. Søgninger på CV'er foregår bl.a. med fritekstsøgninger. F.eks. kan din nuværende arbejdsgiver søge på eget firmanavn og har du skrevet det i din fritekst, popper dit CV op på skærmen.

Næste trin er at definere de søgekriterier, der kan hjælpe med at trawle basen igennem for relevante kandidater. Søgningerne går hurtigt, men er ikke så præcise og præsentationen af CV'erne mangler struktur.

Sidste trin er at kontakte jobsøgerne: Sæt hak ud for de ønskede kandidater, udfyld og send mail-skabelonen og vent på responsen fra jobsøgeren. Din mail skal både være en appetitvækker til jobsøgeren og en konkret beskrivelse af jobbet eller jobområdet, du vil tilbyde til jobsøgeren. Husk på, at markedet nu er vendt: Du skal gøre jobsøgeren interesseret i dit firma og dit job, og du er måske i konkurrence med andre firmaer.

Tip til jobsøgere:

Før du selv opretter et CV "på nettet", så check sikkerhed og seriøsitet:

- ✓ Hvor mange personlige oplysninger, får du adgang til i andre jobsøgers CV'er ?
- ✓ Er der chance for, at du kan blive genkendt ?
- ✓ Kan du oprette dig som virksomhed – under opdigtet navn – og kontakte jobsøgere ?

Jobline er startet i Sverige og er nu på vej ud i Europa. Den svenske site har flere funktionaliteter end den danske site, bl.a. kan virksomheder indtaste deres annoncetekst selv. Dette er ikke tilfældet endnu på den dansksprogede site (i skrivende stund), men skal retfærdigvis nævnes. Den danske adresse er

www.jobline.dk

Sådan annoncerer du et job/ søger på CV'er:

Annonceteksten skal sendes elektronisk i tekstformat til jobline, der herefter indrykker annoncen. Med et brugernavn og password har du adgang til at læse indkomne ansøgninger via din browser. Samme loggen kan bruges til at søge på Cd'erne i databasen. Du kan oprette et ubegrænset antal permanente søgninger. JobLine angiver, at de inaktiverer deres CV'er efter 120 dage – i december fandt jeg dog flere CV'er der sidst var aktiveret i juli måned. Det er gratis at kontakte jobsøgerne – også hvis du efterfølgende modtager de fortrolige oplysninger.

Sådan finder og søger du job:

Jobsøgere kan: Søge job, sende ansøgninger (hvis ellers firmaet har givet mulighed for det i jobannoncen), gemme - og læse - tidligere ansøgninger, oprette et CV og evt. vedhæfte det til ansøgningen samt bruge Karrierecentret til at planlægge kommende samtaler.

Oprettelse af CV:

Du kan umiddelbart danne dig et samlet overblik over de ledige job. Ønsker du at gøre din søgning permanent, skal du logge på og tilmelde dine søgekriterier til Matchmail. Samtidig får du adgang til at oprette dit CV. Giv dig god tid til CV'et, der er mange punkter at udfylde, hvilket hjælper dig til at oprette et kvalitativt godt CV. Vær opmærksom på din anonymitet. Du kan selv vælge, hvilke informationer, andre brugere skal have adgang til. Og du skal selv gøre dit CV inaktivt, hvis det ikke længere skal være tilgængeligt for arbejdsgivere. Det kan lade sig gøre at læse, søge på og kontakte andres CV'er, blot du har frækheden til at registrere dig med et falsk firmanavn. Brug denne viden til at checke alle de virksomheder efter, der sender dig en kontakt on-line.

Jobworld er tidsskriftet ComputerWorlds internet-database med stillingsannoncer, virksomhedsprofiler og personprofiler. JOBWORLD annoncerer jobs indenfor edb og IT. Jobworlds hjemmeside har adressen:

www.jobworld.dk

Hjemmesiden er opdelt i stillingsannoncer for jobsøgende og personprofiler til virksomheder.

Sådan annoncerer du et job/ søger på CV'er:

Som firma kan du både indrykke en stillingsannonce og en virksomhedsprofil. Før du kan gøre nogle af delene skal du først registreres som bruger af JobWorld ved at oplyse firmanavn og adresse. Nogle timer senere modtager du så dit brugernavn og password. Der skal dog ikke så meget til for at blive bruger af basen. Prøv selv...

CV'erne, der er anonyme, fremfindes ved simple søgninger og kan herefter læses og kontaktes. Der er mange ældre CV'er – nogle er oprettet helt tilbage i 1998 og det fremgår desværre ikke, hvornår personen bag ved CV'et så sidst har været aktiv.

Sådan finder og søger du job:

Udover at søge på de annoncerede jobs, kan du indlægge en personprofil, som virksomheder kan søge på. Profiler, som andre jobsøgende har lagt ind er anonyme, men du kan læse dem. Hvis en virksomhed synes din profil er interessant, kan den bruge JobWorld som mellemmand, hvorefter JobWorld sender en e-mail til dig og du kan så kontakte virksomheden, hvis du er interesseret.

OFFENTLIGE STILLINGER administreres af mediebyureauet Promedia og indeholder en lang række stillingsopslag fra det offentlige. Adressen er

www.off-stillinger.dk

Man kan diskutere, hvorvidt det er en god idé at isolere stillingsopslag indenfor den offentlige sektor. Men eftersom alle jobs jo også vises på Job-Indexet og basen p.t. (november 1999) tilbyder gratis 3-måneders abonnement, er her et tip til at få eksponeret jobs billigt på nettet.

Sådan annoncerer du job:

Har du først registreret dig med brugernavn og password, kan du direkte indtaste og indrykke din annonce.

Sådan finder og søger du job:

Fra hjemmesidens forside er der link til Jobmarkedet, hvor stillingsannoncerne kan findes via dit søgekriterie: Job-type i kombination med geografisk område (amt eller kommune).

STEPSTONE, det tidligere Jobshop, har base i Norge og er ligesom Jobline på vej ud på det europæiske marked med et annonce- og karriereunivers. Den danske site har adressen

www.stepstone.dk

Søgning på de annoncerede jobs sker på kategori og geografisk område. Umiddelbart får man det indtryk, at der er mange job indenfor hver kategori. En nærklikning viser dog at samme job går igen flere gange idet et job kan slås op i flere amter.

En ulogisk opbygning, da der er tale om Internettet og ikke en lokaludgave af en avis.

Europas førende jobdatabase på Internettet

Sådan annoncerer du job:

Du kan ikke selv lægge dit job i basen, men skal via salgskontoret (så selv om Internettet er døgnåbent er din adgang til at annoncere det ikke altid) Der er flere muligheder for at få jobbet præsenteret: Som annonce, som banner, med firmapresentation mv. Gør det let for jobsøgerne at søge ved at tilføje e-mailadresse eller tilkøbe et CV-link. Hermed kan jobsøgeren skrive sin ansøgning on-line og tilknytte sit CV.

Sådan finder og søger du job:

Det mest effektive er at oprette en jobagent med dine jobønsker (job, der modsvarer dine kriterier mailer til dig). Der er mange job og få kriterier, så vær forberedt på et stort og til tider upræcist søgeresultat. StepStone tilbyder to typer af CV'er. Det ene kan du vedhæfte dine elektroniske ansøgninger. Du skal selvfølgelig gøre dig lige så meget umage, som du ville gøre med enhver anden skriftlig ansøgning.

Det andet CV opretter du i CV-Shop. Fortvivl ikke, hvis du aldrig kontaktes af firmaer. StepStones koncept lægger ikke op til, at firmaerne skal bruge Internettet aktivt. Sandsynligvis af samme grund er der relativt få CV'er i CV-Shop. Ligesom hos JobWorld kræver det kun lidt behændighed at få en adgangskode, så du kan logge dig på og læse andres (anonyme) CV'er.

Tip til jobsøgere:

- ✓ De fleste CV-databaser viser de nyeste/ sidst aktiverede CV'er øverst på lister med søgeresultater.
- ✓ Der er størst chance for at dit CV bliver læst, hvis det står blandt de øverste på en liste

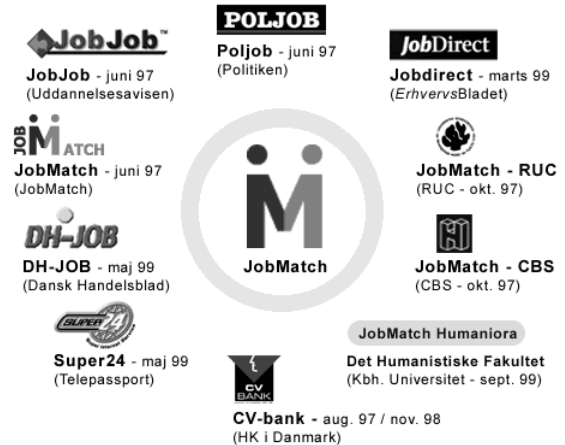
Job- og CV-databaser med fuld "Customer Self Service"

Customer Self Service oversættes bedst med "høflig selvbetjening" eller "selvgjort er velgjort". At brugerne kan betjene sig selv vil gradvis få større udbredelse på Internettet. Ikke mindst fordi de første erfaringer har vist, at brugerne er langt mere tilfredse med betjeningen, når de selv står for den.

Customer Self Service stiller større krav til teknologien, til internettjenesten og til brugeren. Fordelen er, at du kan udføre flere processer mere effektivt, at du bliver uafhængig af forsinkende mellemlid, og af såkaldt normale arbejdstider.

Powered by JobMatch, der er dansk udviklet, dækker over en række af mediepartnere og interesseorganisationer, der hver især har deres egen URL (internetadresse), der giver brugeren adgang til en fælles job- og CV-database. Job- og CV-databasen er koblet sammen, således at en jobsøger, der kommer via en af partnerens indgange møder et job, der kan komme fra en af de andre partnere. Internettet udnyttes til i fællesskab at opbygge en fælles jobformidlingsplatform.

Det er principielt underordnet, hvilken indgang, du vælger. Du får adgang til de samme job, CV'er og funktioner, hvad enten du er jobsøger eller jobudbyder.

Sådan annoncerer du et job/ søger på CV'er:

Søgning efter helt simple kriterier (geografisk område kombineret med jobområde) kan foretages før log-on. Alle har adgang til at læse de CV'er, der p.t. er aktive i databasen. Kontakt med jobsøgeren bag et CV sker via et stillingsopslag, der oprettes efter log-on. Stillingsopslaget er samtidig en jobanalyse, der tvinger dig til at tænke over, hvilke krav du stiller til kandidaten.

Du kan vælge den nemme vej med indkopiering af en tekst og begrænse kriterierne for at spare tid her og nu – men samtidig med, at du lægger dit stillingsopslag ud på nettet (aktiverer det) bruges dine kriterier til at udvælge de bedst matchende CV'er til dig. (Og omvendt til at placere dit stillingsopslag på jobsøgnernes liste over, hvilke job, der matcher bedst til dem). Den investerede tid i jobanalyse og valg af kriterier, vil derfor ofte tjene sig selv ind igen. Du kan selv kontakte jobsøgerne direkte ved at sende dit stillingsopslag til dem – eller du kan afvente en elektronisk ansøgning fra jobsøgeren.

Sådan søger du job/ opretter et CV

En oversigt over de ledige job, finder før log-on – der er tale om alfabetiske firmasøgninger eller simple søgeresultater. Ønsker du at tilmelde dig en e-mail-agent, hvor du nøjes med at få besked om de bedst matchende job, skal du logge på og oprette dit CV. Når du aktiverer dit CV (gør det tilgængeligt for arbejdsgivere) præsenteres du samtidig for den liste af job, der passer bedst til de erfaringer og ønsker, du har valgt. Listen opdateres dynamisk (hver gang et nyt stillingsopslag aktiveres) og du får besked per mail en gang i døgnet, når dette er sket). Dit CV placeres hos firmaerne, der har en tilsvarende liste for hvert job, de annoncerer. Du kan sende dit CV som en elektronisk ansøgning. Firmaer kan også kontakte dig elektronisk med et bestemt stillingsopslag.

Det er dig, der styrer din anonymitet: Giver du firmaet afslag, får de ikke adgang til dine personoplysninger.

Du kan læse andres (anonyme) CV'er – før log-on – og bruge det til konkurrentsammenligning.

Partnerkredsen:

En række af de partnere, der leverer job eller CV'er til den fælles database listes i det følgende:

JobMatch

www.jobmatch.dk

Er leverandør af teknologi, software og hardware.

POLJOB

www.poljob.dk

er dagbladet Politikens tilbud til firmaer, der gerne vil fange opmærksomheden hos avislæserne med en lille - og billig – annonce. Avisen har jo den store fordel frem for Internettet, at den på sine redaktionelle sider kan overraske sin læser og dermed fange de passive jobsøgere (dvs. alle de personer, der egentlig er ganske godt tilfredse i deres nuværende job og som derfor hverken læser i jobsektioner eller i internetjobbaser).

I annoncen står et kviknummer, der kan indtastes fra POLJOBS forside, hvorefter den nysgerrige kan læse det fulde stillingsopslag – og måske søge jobbet.

CV-Bank

www.cv-bank.hk.dk

er fagforbundet Handels- og kontorfunktionærernes indgang. HK tilbyder deres medlemmer hjælp, når de opretter deres CV på Internettet.

Jobdirect

www.jobdirect.dk

er ErhvervsBladets jobindgang. ErhvervsBladet, der er landsdækkende, og som navnet antyder, en Erhvervsavis, tilbyder også henvisningsannoncer.

JobService – Det Danske Handelskammer

Tilbyder medlemsvirksomheder hjælp i internetannonceringen og –rekrutteringen.

DH-job

www.dh-job.dk

der er detailhandelens fagblad tilbyder henvisningsannoncer i deres fredagsudgave.

JobMatch-Humaniora

www.job.hum.ku.dk

Københavns Universitets Humanistiske Fakultet har fået en særlig tilrettet indgangssite, der hjælper deres studerende og dimittender til at oprette en profil og få en direkte adgang til dansk erhvervsliv.

Rekrutterings- og vikarbureauer

Udover de åbne jobbaser, er et stigende antal af lukkede jobbaser repræsenteret på Internettet. De lukkede jobbaser er tilknyttet vikar- og rekrutteringsbureauer, der benytter Internettet som medie for en hurtig og billig måde at præsentere deres job og finde egnede kandidater til deres egen jobformidling.

Det karakteristiske for vikar/ rekrutteringsbureauer er, at de benytter sig af lukkede databaser. Med lukket database menes, at udelukkende vikar/ rekrutteringsbureauet kan formidle kontakten mellem jobsøger og virksomhed. Både jobsøger og jobudbyder kan foretage en direkte indtastning via Internettet, men teksten og de dertil hørende oplysninger vil herefter blive behandlet af bureauet.

Det er en væsentlig mulighed for jobsøgere at blive optaget i disse baser, men fordelen for jobsøgeren ved at registrere sig via Internettet er primært at spare frimærker og kuverter. For virksomhederne er der sjældent de store penge at spare. Er du interesseret i de ydelser rekrutterings- og vikarbureauerne kan tilbyde, finder du dem nemt via søgninger på nettet, i kategorien erhverv - job, eller ved at søge på ord som "emnebank" og "rekruttering", men i øvrigt vil jeg overlade til de professionelle bureauer om at markedsføre sig selv.

A-kasser og fagforbund

Enkelte A-kasser/ fagforbund har ligeledes etableret en elektronisk præsentation af deres medlemmer. I langt de fleste tilfælde drejer det sig om en præsentation af en allerede eksisterende jobservice (kandidatformidling). Med Internettet har de pågældende forbund fået en mulighed for at gøre deres jobservice langt mere synlig og tilgængelig. Ofte er der tale om en særdeles billig jobformidling indenfor specifikke faggrænser.

Tip til firmaer:

- ✓ Det første jobsøgeren læser – og måske det eneste – er annoncens overskrift
- ✓ Din overskrift skal indeholde annoncens budskab og give jobsøgeren lyst til at klikke videre
- ✓ Pas på med moderigtige, måske ukendte, engelske stillingsbetegnelser i overskriften

Det skandinaviske jobmarked

De nordiske sprogs ligheder gør det oplagt at undersøge og endda overveje jobmulighederne i det øvrige Skandinavien. Helt aktuelt er det for Øresundsregionen, der nu har forbundet Københavnsområdet og Skåne med en bro, der gør det muligt at bo og arbejde på hver sin side af Sundet. Selv om kulturen er forskellig er den overkommelig, både i jobsøgningsprocessen og efter ansættelsen.

De første internetbaserede jobformidlere har allerede etableret sig på tværs af grænser og flere vil følge. Kan du tage den sproglige udfordring op er der intet der forhindrer dig i selv at op-søge mulighederne. Her er en kort gennemgang af markedet i Norge og Sverige.

De svenske jobbaser

De skandinaviske lande ligner hinanden, også på jobområdet, men på nettet er der alligevel få forskelle. Annoncering i de svenske jobbaser er dyrere sammenlignet med de danske, der er større fokus på anonymitet for jobsøgere samt kontrol med de virksomheder, der ønsker at benytte sig af tjenesterne. Og der er i højere grad tale om tjenester, med *Customer Self Service* og flere funktioner for brugerne. En af de store svenske portaler, **Torget** på

www.torget.se

har et afsnit, der hedder 'Arbete', der foruden links til jobbaser kategoriserer job fra et antal jobbaser. Er du interesseret i et job indenfor et bestemt område, kan du hurtigt danne dig et overblik over, hvilken jobbase, det bedst kan svare sig at søge i – i dag. På Torget optælles det antal job, der er at finde i de baser, der linkes ud til – mere end 70.000 i december 1999. Firmaer annoncerer ikke på Torget.

Dagens Nyheter har engageret sig i det nye medie med sit jobsøgerunivers **DN Jobb** på:

www.jobb.dn.se

Annoncering

Stillingsannoncerne på DN-jobb kommer fra den trykte avis, så du skal først købe en avisannonce for at få to ugers annoncering på nettet.

Jobsøgning

Du kan søge på og læse de annoncerede job, tilmelde dig en e-mailservice samt få hjælp i din jobsøgning og/ eller karriereplanlægning: Få svar fra et ekspertpanel, læs i artikler om arbejdsmarkedet eller benyt dig af jobsøgerskolen. De ledige jobannoncer findes frem ved simple søgninger og ansøgningen sendes på traditionel vis per post eller e-mail.

Job-Line er udviklet i Sverige og den svenske site tilbyder flere muligheder end den danske.

www.jobline.se

Annoncering/ CV-kontakt:

På den svenske jobline er der udviklet et rekrutteringsværktøj, JobLine Recruit, der giver dig adgang til selv at indtaste annoncer, kontakte jobsøgere og administrere dine annoncer og CV'er. Du kan bruge dit log-on fra den danske site. Mulighederne er betydeligt bedre end på den danske site – og det er kontrollen også. Du får for eksempel adgang til en guide, der hjælper dig til at skrive en annoncetekst, så du tiltrækker præcis den kandidatprofil, du har brug for.

Jobsøgning / oprettelse af CV:

Søgning på job og oprettelse af CV foregår på samme måde som på den danske site (se denne).

Jobpilot

www.jobpilot.net

eller 'Jobs and Adverts' lancerer sig selv som et internationalt jobmarked, der er Europas største kommercielle med næsten 30.000 jobtilbud. Dette tal skal nok tages med et gran salt. Kun en mindre del af disse jobannoncer er mindre ned 4 uger gamle. Og selv om Internettet er globalt er jobmarkedet det ikke (endnu). Mindre end 1% af det samlede antal jobannoncer er svenske. Resten af de annoncerede jobs findes i Frankrig, Polen, Spanien, USA m.fl.

Annoncering:

Din tekst skal mailes eller faxes og der kan herefter gå op til tre arbejdsdage, før jobbet annonceres på nettet. (eksempel på et forsinkende mellemlid, da Jobpilot foretrækker en html-fil).

Jobsøgning / oprettelse af CV:

Du vælger en række kriterier og kan som en af disse vælge Europa eller internationalt og dermed få adgang til en lang række internationale stillingsopslag. Søger du job i Sverige kan du præcisere din søgning ved at vælge by, erhvervsområde og ansættelsestype. Med en registrering i Premium Service kan du oprette din egen søgeprofil og tilknytte e-mail. Du kan registrere dit CV/jobønsker - men vær varsom med, hvad du skriver i friteksten, hvis du ikke vil genkendes.

Nordic Jobfinder er som navnet antyder en nordisk jobdatabase. De annoncerede job ligger hovedsageligt indenfor arbejdsområderne ingeniør, data, teknik og naturvidenskab.

www.jobfinder.se

Annoncering:

Annoncerne kan købes udelukkende til Internettet, men annoncerer du i en af de aviser/ tidskrifter, der samarbejder med, kan annoncen overføres til Internettet. I Sverige er det bl.a. Svenska Dagbladet, Dagens iT og Datateknik. Annonceteksten kan faxes, e-mailes, sendes med diskette eller indtastes via browseren. JobFinder er mellemmand før annoncen lægges på nettet. Der annonceres flest data/ IT-job på Jobfinder og jeg vil anbefale, at jobsøgeren får mulighed for at sende sin ansøgning per e-mail til disse job. De tider er ved at være forbi, hvor man kan forlange og forvente at den kommende IT-medarbejder sender sin ansøgning per snail-mail.

Jobsøgning:

Du kombinerer en søgning på arbejdsområde, jobtype og geografisk område, herunder Norge, Finland og Danmark. Søgningen er overskuelig og alligevel præcis med dynamisk opdatering af antallet af job indenfor hver søgekategori. Du kan supplere med fritekstsøgning - men vær opmærksom på fritekstsøgningens faldgruber. Når annoncen er læst må du skrive og sende en skriftlig ansøgning - oftest med snail-mail, men heldigvis (for firmaerne) kan nogle af jobbene søges per e-mail.

Platsbanken, der drives af Arbetsförmedlingen har tilbud til både arbejdsgivere og arbejdssøgere. Som eneste jobdatabase er Platsbanken tilmeldt NetCheck (der modsvarer FAKDIS, og er en uvildig kontrol af internettjenesters størrelse. Platsbanken findes på

jobb.amv.se

Selve jobformidlingen er opdelt i en arbejdsgiverdel og en jobsøgerdel.

Annoncering/ CV-kontakt:

En annonceformular udfyldes on-line og mailes til nærmeste arbejdsformidling. I mailen kan firmaets logo vedhæftes. Med jobannoncen følger muligheden for hele tiden at følge, hvor mange gange annoncen er blevet læst.

Jobsøgning / oprettelse af CV:

Du kan søge indenfor forskellige prædefinerede kategorier eller du kan designe din egen søgning. Søgekriterierne afspejler hvilke job, der typisk annonceres på Platsbanken (kontor-, lager- og teknik-job). Nogle af de annoncerede job kan søges on-line, hvor du i fritext beskriver din uddannelse og erfaring. Der er indbygget stavekontrol - så benyt den ! Du kan desværre ikke tilknytte dit CV til ansøgningen.

CV-databasen

For at søge i CV-databasen skal din virksomhed være registreret og du bruger dit organisationsnummer til at få adgang.

Som jobsøger skal du først registrere dig som bruger. Med posten modtager du dit anvender-ID (brugernavn). En omstændelig løsning, der er både dyr og ineffektiv og ikke nødvendigvis giver større seriøsitet hos jobsøgeren. Med dit anvender-ID kan du logge dig på og oprette dit CV med en kompetenceprofil og en personlig præsentation . Du afslutter med at vælge, hvilke af de indtastede oplysninger, der skal være anonyme overfor de arbejdsgivere, der kan søge blandt CV'erne. CV'et kan ikke bruges aktivt af dig - det ligger der udelukkende, så firmaer kan søge på det. Hvis en arbejdsgiver finder dit CV interessant, vil du (hvis du har valgt at være anonym) modtage en besked on-line.

Det bedste ved Platsbanken er '**Bild og konstnärbanken**', hvor opgavesøgende kunstnere og kunsthåndværkere kan præsentere sig selv og udstille nogle af deres værker. Har du brug for digitale fotos, et maleri til en kantine, eller en grafiker kan du søge på den ønskede kategori og blade i det katalog, du får frem. Det er fikst lavet - intet under, at mange hundrede kunstnere allerede har valgt at præsentere sig ad denne vej. Eneste minus er, at da der er tale om en ikke-kommerciel formidling mangler prislister og kunstneren kan heller ikke kontaktes on-line med udelukkende via det lokale platsbank-kontor.

Plenia på

www.plenia.se

er ikke som de andre, idet siten ikke indeholder job men CV'er. Så er du på udkig efter en medarbejder, må du som virksomhed selv tage initiativet og kontakten. De vante markedsregler vendes hermed på hovedet, da det er jobsøgerne der lancerer deres kvalifikationer og virksomhederne vælger blandt disse.

CV-kontakt:

Først skal du registreres som kunde hos Plenia - herefter kan du udstyret med dit brugernavn selv søge blandt de anonyme CV'er. De kandidater, du er interesseret i, kan kontaktes via Plenia. Jobsøgeren vælger selv om de vil give dig tilladelse til at læse deres personoplysninger.

Oprettelse af CV:

Log dig på og gå i gang. Vær forberedt på at besvare mange spørgsmål, både vedrørende dine job erfaringer og dine ønsker til dit kommende job. Når du har oprettet dit CV må du vente på at blive kontaktet.

Smartjobb er Stomarkaknadspress bidrag til jobbaserne på Internettet. StormarknadsPress er et samarbejde mellem seks aviser i Mellemsverige. De har vovet pelsen og sælger annoncer udelukkende til nettet (men selvfølgelig får du rabat, hvis du først har købt avisannonce).

www.smartjobb.nu

Annoncering:

Følg anvisningerne på skærmen. Firmaets organisationsnummer skal indtastes, før jobannoncen sendes videre. De informationer der indtastes under oprettelsen anvendes samtidig som faktureringsadresse. Et brugernavn og password giver herefter adgang til at redigere eller fjerne jobannoncen.

Jobsøgning:

Ganske som du plejer på Internettet. Finder du ikke et job, du vil søge med det samme kan du definere hvilke typer jobannoncer, du vil have mailet fremover.

StepStone har samme faciliteter på den danske som på den svenske. Læs under stepstone.dk.

www.stepstone.se

Topjobs

Det tidligere **Jobbdirekt** er nu opkøbt af det engelske Topjobs, så adressen

www.jobbdirekt.se linker automatisk til www.topjobs.se

Annoncering:

Firmaer skal registrere sig før de indrykke en annonce. Når firmaet er oprettet, figurerer det herefter på den firmaliste, som jobsøgere kan vælge fra, hvis de er interesserede i at arbejde hos en bestemt arbejdsgiver. Efter registrering og log-on kan annoncer indrykkes. Administrationen af stillingsopslag kan foretages efter log-on, hvor du bl.a. kan forfatte dine egne svarmails til jobsøgerne.

Jobsøgning / oprettelse af CV:

På topjobs.se kan du registrere dit CV. Dine personoplysninger er anonyme, men ikke dine firmaoplysninger (med mindre du selv anonymiserer dem). Firmaerne bestemmer via deres annoncering, om dette CV automatisk medsendes din ansøgning. Ønsker du at søge job via Topjobs, kan du skrive og sende ansøgningen on-line.

Tip til jobsøgere:

- ✓ Når du har fundet et job, du vil søge på, så brug nettet til at finde oplysninger om firmaet (adresse, webside, antal medarbejdere, nøglepersoner mv.).
- ✓ Danske firmaer: KRAK www.krak.dk og Købmandsstandens OplysningsBureau www.kob.dk
- ✓ Svenske firmaer: De gule sider www.gulasidorna.se
- ✓ Norske firmaer: De gule sider www.gulesider.no

De norske jobbaser

Det norske internetjobmarked ligger prismæssigt mellem det danske og det svenske. En samlet oversigt over jobdatabaser finder du ved at søge i yahoo.no eller på kvasir.no. (søg på ”jobb”).

Arbeidsmarkedsetatens joboversigt er baseret på de annoncer arbejdsgivere har tilmeldt etaten, samt annoncer hentet fra både dagspresse og fagblade. Derfor finder du mange job på

www.aetat.no

Tjenesten er gratis både for firmaer og jobsøgere.

Annoncering/ CV-kontakt:

Arbejdsgiver kan selv lægge sine annoncer på Internettet og/eller søge på kandidaternes CV'er. Alle kan i princippet få adgang til at søge på CV'erne.

Jobsøgning / oprettelse af CV:

Annoncerne findes ved at søge på stillingsbetegnelse og geografi. Jobsøger kan kontakte arbejdsgiver direkte eller tage kontakt med arbejdsmarkedsetaten.

Som jobsøger kan du starte med at kigge andre jobsøgere i kortene. Du kan vælge at være anonym med dine personoplysninger, men skriver du firmanavne for dine ansættelser, kan de læses af andre.

Finn, der samarbejder med Aftenposten, Adresseavisen, Bergens Tidende, Stavanger Aftenblad og Fædrelandsvennen har bilannoncer, ejendomsannoncer og jobannoncer fra disse medier på

www.finn.no

Finn indeholder desuden artikler om det norske jobmarked.

Annoncering:

Som firma kan du selv indrykke din annonce via Internettet og vælge hvilket medie, den skal vises i: I avisen samt på Internettet - eller udelukkende på Internettet. Internetannoncen er gratis, såfremt du også køber avisannoncen.

Jobsøgning:

Jobsøgere kan også annoncere efter job både på nettet og i avisen. Også her gælder, at internetannoncen er gratis, hvis du har købt en avisannonce.

Jobbdirekte ligner til forveksling StepStone i koncept og design men har færre job og en langsommere server.

www.jobbdirekte.no

Annoncering/ CV-kontakt:

Alle kan i princippet søge blandt CV'erne, da der ikke er nogen virksomhedskontrol.

Jobsøgning / oprettelse af CV:

Jobbdirektes CV-database adskiller sig fra andre CV-databaser ved at indeholde en personlighedsdel, en såkaldt "kjemi-analyse". Analysen minder temmelig meget om de personlighedstests, du kan afprøve rundt om på Internettet. Læg ikke for meget i resultatet og håb på, at firmaerne heller ikke gør det.

Jobbguiden på.

www.jobbguiden.no

annoncerer primært tekniske jobs fra en række norske fagblade, bl.a. Arkitektnytt, Bioingeniøren, Den Norske Tannlegeforenings Tidende, Elektronikk, Norsk Skogbruk og Teknisk Ukeblad.

Annoncering:

Arbejdsgivere får automatisk sine annoncer på siden, hvis de har annonceret i et af disse 12 fagblade.

Jobsøgning:

Søgning på annoncer foregår ved hjælp af søgeord og kriterier. Ansøgning kan sendes on-line. Jobbguiden driver også tjenesten Teknisk CV-bank på vegne af Teknisk Ukeblad, men denne CV-database er forbeholdt faglige medlemmer.

Jobline på

www.jobline.no

samarbejder i Norge med Nettavisen og Dagbladet, men er i øvrigt identisk med jobline.se.

JobMatch samarbejder i Norge med A-pressen og har p.t. Bergens Avis og Oppland Arbeiderblad som indgangsvinduer efter samme model som JobMatch i Danmark samarbejder med Politiken og ErhvervsBladet.

Adressen på nuværende partnere i Norge er

www.jobmatch.no

med samme opbygning og funktioner som jobmatch.dk

jobb.opplandsnett.no

I Bergens Avis kan der via Internettet bestilles henvisningsannoncer med to dages varsel

jobbtilbud.ba.no

Jobbnett har en spraglet og livlig forside med blinkende bannere - og forstår du norsk tale er der en introduktionsvideo fra forsiden. På Jobbnett finder du også artikler om det norske arbejdsmarked:

www.jobbnett.no

Annoncering/ CV-kontakt:

Annoncer købes via Jobbnetts kundeservice, der så indrykker annoncerne på nettet. Fra forsiden kan alle søge på og læse kandidatens CV'er, så her er en mulighed for at kigge de norske jobsøgere i kortene. Virksomheder kan bestille kontakt til kandidaten gennem Jobbnetts kundeservice og betaler kun for de kandidater de reelt kommer i kontakt med, hvilket er heldigt, da nogle CV'er er ret gamle (dateret tilbage til 1997).

Jobsøgning / oprettelse af CV:

Jobsøgere kan søge på stillingsannoncerne efter kriterier (geografi, stillingsbetegnelser) og fritekst. Ansøgningen skal i nogle tilfælde sendes med posten, og i lidt færre tilfælde søges ved at udfylde en ansøgningsskabelon på Jobbnett.

Jobsøger kan registrere deres CV for 290,- kr. (Betalingen kan være forklaringen på, at der kun er en 1200 CV'er). Du får adgang til at oprette dit CV, før du skal betale, men det aktiveres først efter betaling. CV'erne er anonyme.

JobWorld er en del af International Data Group (IDG) og tilbyder job og CV'er indenfor IT. JobWorld i Norge har adressen

www.jobworld.no

Annoncering:

Annoncering af job på jobworld på nettet går via annoncering i den trykte version af computeworld og den dertilhørende salgsafdeling.

Jobsøgning / oprettelse af CV:

Ansøgninger fra jobsøger kan sendes on-line eller per post hhv. e-mail. Jobsøger kan tilmelde sig en e-mailagent, der kaldes for en "jobalarm".

StepStone på

www.stepstone.no

har samme faciliteter på den norske site som på den svenske og danske. Læs under stepstone.se eller stepstone.dk.

Topjobs på

www.topjobs.no

er identisk med den svenske Topjobs. Læs under Topjobs.se

Internettet forandrer alt – også jobformidlingen

Mit mål med dette hæfte er at vise et område, hvor Internettet kan bruges til at opnå store fordele. Og jeg håber, det er lykkedes mig at rykke ved dine vaneforestillinger om, hvordan du bedst søger job eller rekrutterer nye medarbejdere.

Internettet vil forandre vores måde at opleve og gøre ting på det være sig indenfor kommunikation, handel eller jobformidling. Allerede nu kan man ved at bruge Internettet opleve, at de led der ligger mellem bruger og slutprodukt bliver overflødige. Traditionel jobannoncering er et glimrende eksempel på mange overflødige led: Fra virksomheden sendes tekstindholdet til et mediebureau, fra mediebureauet sendes den opsatte annonce til avisen, avisen distribueres til modtageren (jobsøgeren), der så forfatter og sender en ansøgning til firmaet, der gennemgår ansøgninger og sender invitationer til samtaler tilbage til nogle få af jobsøgerne og afslag til de fleste. Ikke nok med at disse processer er besværlige, de er også kostbare.

På Internettet reduceres processerne til de nødvendige: Firmaer annoncerer deres behov for arbejdskraft, jobsøgere præsenterer deres kvalifikationer og ønsker, disse informationer parres elektronisk og firmaet kan indkalde kandidaten til samtale.

For et par år siden, i 1997, da jeg for alvor begyndte at sælge ideen om annoncering på Internettet, måtte jeg argumentere for Internettet *imod* det etablerede (og sikre) medie, avisen. Men da var mediet nyt, CV-databaserne tomme og surferne edb-nørder.

I dag kan jeg med rette spørge dig, der søger nye medarbejdere: Hvorfor vil du betale 50.000,- kr. for en avisannonce med alle de forsinkelser, der er, når du selv kan gå på nettet og finde præcis de kandidater, der passer til dig for mindre end en tiendedel af den pris ?

Den jobformidling, der er sket på Internettet i 1999 er kun begyndelsen på større og mere vedvarende forandringer i de processer, der bringer medarbejdere og firmaer sammen.

Den største forhindring i dag er efter min overbevisning ikke teknologien, men *tilliden* til teknologien og *viljen* til at bruge nye metoder. Det sidste er det kun dig, der kan gøre noget ved.

Nogle af ordene i ordlisten er forklaret mere indgående andre steder i hæftet (se stikordsregisteret).

Adresse Beskriver, hvor den pågældende hjemmeside kan findes på Internettet. Af adressen kan man læse, hvor hjemmesiden findes. Se også URL

BBS *Bulletin Board System*. Et elektronisk mødested, hvor man kan hente filer eller kommunikere med andre brugere. Der findes BBS'er på Internettet og der findes BBS'er uden for Internettet, som kan nås via telefonnettet.

Bogmærke (bookmark) Dine favoritsteder på Internettet. Tilføj et bogmærke, og du vil hurtigt kunne hente siden frem igen.

Chat/Chatrooms I chat-rooms kan man sidde og skrive sammen med andre mennesker *online*, dvs. mens alle skrivende parter er koblet på Internettet samtidig.

Click-through En statistisk oplysning, der fortæller hvor mange gange der er klikket på et link.

Cookie en fil, der lægges i en periode på din computer så du kan genkendes, f.eks. ved log-on til baser.

Customer Self Service Kunder har fuld adgang til at udnytte internettjenesten via et log-on på websiten.

Cyberspace Et ord opfundet af science-fiction forfatteren William Gibson, til at beskrive et altomfattende computernetværk i fremtiden. Nu bruges ordet ofte om hele den verden, der findes på Internettet. Ordet er dog temmeligt diffust og bliver bl.a. også brugt i forbindelse med virtual reality-teknikken. Forstavelserne *Cyber* misbruges i alle mulige forbindelser, og

betyder normalt ikke andet end "vi er også på nettet".

Default Den opsætning, som et program vælger automatisk, og som passer til de fleste(s) behov.

DNS Domain Name System. Et system som oversætter adressen på en computer til fire tal adskilt af punktummer (F.eks. fra *gator1.uni-c.dk* til *130.225.253.128*). Adressen opgivet i et sådant tal er det eneste, som computerne egentlig forstår.

Domain Det domæne som en computer tilhører. Computeren *imv.aau.dk* hedder *imv* og tilhører domænet *aau.dk* (for den indviede er det Aarhus Universitet i Danmark).

Download Transportere et dokument eller en anden fil fra en computer på Internettet og hjem til din egen computer. Se også *upload*.

Eksponering En statistisk oplysning, der fortæller, hvor mange gange en webside er hentet frem.

FAQ Frequently Asked Questions. En liste over de mest almindelige spørgsmål til et givet emne, og de tilhørende svar. Læs alle de FAQ'er du kan komme i nærheden af! Du bliver klogere.

Filserver En computer på Internettet, som indeholder filer - ofte programfiler - som kan downloades ved hjælp af FTP.

Frame en opdeling af en hjemmeside i flere dele. Det smarte er, at en frame fungerer som et uafhængigt vindue, hvis man laver noget i et andet vindue.

Freeware Gratis software. Der er masser af det på Internettet!

FTP *File Transfer Protocol*. En protokol for overførsel af filer på Internettet.

Grafisk brugerflade Skærmbillede designet med billeder og tekst, hvor begge kan fungere som link til andre sider. Kræver mus. (Motsat tekstbaseret brugerflade, hvor alt er i tekst og man kan arbejde via tastatur).

GIF Et grafikformat som er meget brugt på websider.

Hit Enhver "bevægelse" i et web-dokument. En bevægelse er f.eks. når man downloader dokumentet, når man trykker på en knap i dokumentet, følger en link i dokumentet etc. Hits giver ikke en reel information om antallet af brugere på en hjemmeside - se i stedet *eksponeringer* eller *bruger-sessions*.

Homepage, hjemmeside Det centrale webdokument i en sammenhængende antal webdokumenter. Hjemmesiden er en kombineret velkomst til brugeren, forside for firmaet eller forfatteren og oversigt over andre dokumenter. Desuden bruges ordet *hjemmeside* om den webside som webbrowseren viser som den første, når programmet starter op.

Host En computer som er tilsluttet Internettet med en dedikeret Internet-forbindelse.

HTML HyperText Markup Language. Sproget som webdokumenter skrives med: Tekstfiler med indbyggede markeringer som webbrowseren fortolker. Klik på 'Source' eller 'kilde' i din browser for at se html-koderne bag ved siden, du er på.

HTML editor Et program, som bruges til at fremstille websider.

- HTTP** *HyperText Transport Protocol*. Protokollen for overførsel af HTML-dokumenter.
- Hyperlink** Se link.
- Hypertekst** Tekst som indeholder links, dvs. henvisninger til andre tekster eller øvrige ressourcer.
- Internet Explorer** MicroSofts webbrowser der findes i mange forskellige versioner. Kan downloades /opgraderes gratis fra Internettet
- Internetudbyder** Et firma, der tilbyder opkobling til Internettet.
- Intranet** Et lokalnet som bruger Internetprotokollen TCP/IP og almindelig Internetsoftware. Et Intranet kan være forbundet med Internettet, men er det ikke nødvendigvis.
- IP** *Internet Protocol*. Se TCP/IP.
- IP-adresse** Hver bruger på Internettet får tildelt en IP-adresse, nogle har faste, andre får tildelt en ny (inden for en serie) hver gang, de logger på via deres internetudbyder. En IP-adresse består af en række numre adskilt af punktummer, f.eks. 191.192.95.126.
- ISDN** digital opkobling til Internettet. P.t. den hurtigste opkoblingsform (medio 1998), dyrere i oprettelse men billigere i drift.
- JavaScript** En programmeringsform, der bruges ved design af hjemmesider. Kun nyere browsere kan håndtere javascript
- Klient** En klient er et program der beder om en tjeneste hos en server. Eksempler på klienter er f.eks. en webbrowser eller et mailprogram.
- Konference** andet ord for nyhedsgruppe, se dette.
- Kryptering** Forvanskning af data, således at de ikke kan læses af uvedkommende, men kun dekrypteres igen af rette vedkommende.
- Link** En henvisning fra en webside til en anden webside, eller til en film, en lydfil, et billede eller et program. Henvisninger består i et ord der er fremhævet med understregning og en særlig farve, eller et billede. Musen ændrer udseende, typisk fra en pil til en hånd, der peger, når den føres over linket.
- LISTSERV** Et program som bruges til at administrere mailing lists.
- Login** Brugernavn. Når du logger ind på en computer bliver du først bedt om et login, og derefter om et password. Dit password skal holdes hemmeligt. Vær opmærksom på at brugernavn og passwords kan være *casesensitive*, dvs. der skelnes mellem store og små bogstaver.
- Log on** se Login
- Mail server** En computer på Internettet som kan modtage og afsende elektronisk post.
- Mailing lister** Mailing-lister er ligeledes diskussionsgrupper, man kan deltage i, men i stedet for at tage ud på Internettet til diskussionerne kommer udvalgte diskussionsgrupper hjem til ens egen e-mailpostkasse.
- Modem** Den hardware, der forbinder din computer med telefonnettet. Modems kan være interne i computeren eller eksterne.
- Mosaic** En webbrowser der findes i mange forskellige varianter.
- Netscape** En webbrowser der findes i mange forskellige versioner. Kan downloades /opgraderes gratis fra Internettet
- Netværksindstillinger** Opsætningen i din browser og til dit modem/ ISDN som f.eks. IP-adresse.
- Newsreader** En program som bruges til at læse og skrive artikler i nyhedsgrupperne på USENET.
- NNTP** *Network News Transfer Protocol*. Den protokol som muliggør transporten af nyhedsgrupper via Internettet.
- Nyhedsgrupper** Diskussionsområder, hvor Internetbrugere kan diskutere, kommentere eller stille spørgsmål. Hver enkelt nyhedsgruppe er helliget et afgrænset emne.
- Offline** betyder, at du arbejder uden telefonisk forbindelse..
- Online** det modsatte af offline, du er koblet på nettet.
- Opkaldsprogram** program, der søger for at ringe til en Internetudbyder for derved at skabe forbindelse til Internettet.
- Password:** adgangskode
- Plug-in** Et program der som en slags byggekloks bygges sammen med et andet program, og derved tilføjer dette program nye funktioner. Der findes massevis af plug-ins til browserne Netscape og Internet Explorer. Disse plug-ins sætter Netscape i stand til at vise film, særlige tekstformater, tre-dimensionelle verdenener og meget andet direkte i programmet.
- POP** *Point Of Presence*. Engelsk for opkoblingspunkt, dvs. et telefonnummer som man kan ringe til for at forbinde sig med Internetudbyderen. Selvom Internetudbydere geografisk befinder sig ét sted, har de ofte adskillige opkoblingspunkter rundt om

kring i landet, for derved at minimere kundernes omkostninger ved opkaldet.

PPP *Point-to-Point Protocol*.

Populært sagt: Internet over en telefonledning. Du skal have enten SLIP, PPP eller en direkte Internetforbindelse, for at kunne bruge Netscape eller en anden grafisk webbrowser.

Protocol, protokol Et sæt af regler for hvordan en transmission af data på et netværk skal foregå. Protokoller findes på flere niveauer: Den grundlæggende protokol, som ligger bag al kommunikation på Internettet hedder TCP/IP, men desuden fungerer de enkelte programmer ved hjælp af forskellige protokoller. HTTP er en protokol, Gopher er en protokol og e-mail er en tredje protokol.

RTFM *Read The Fucking Manual!* Læs brugsanvisningen.

Server Et program eller en computer som kan udbyde tjenester til klienter. F.eks. en webserver som tilbyder adgang til webdokumenter, eller en filserver som tilbyder adgang til software.

Shareware Software som må kopieres og distribueres frit (f.eks. via Internettet), men som man skal betale for, hvis man ønsker at bruge det ud over en prøveperiode.

Site Et "sted" på nettet - dvs. egentlig en server. Udtrykkes bruges dog ikke så meget om selve serveren, men mere løst om en samling af websider på den pågældende server.

SLIP *Serial Line Internet Protocol*. Populært sagt: Internet over en telefonledning. Du skal have enten SLIP, PPP eller en dedikeret Internetforbindelse, for at kunne bru-

ge Netscape eller en anden grafisk webbrowser.

Snailmail De gode gammeldags breve som kommer med postbudet!

Spam, spamming En ikke særlig velset handling der består i at sende det samme indlæg til mange forskellige nyhedsgrupper uden at skele til hvad de egentlig er beregnet til.

Surfe slang for at bevæge sig rundt på de forskellige hjemmesider.

TCP/IP *Transmission Control Protocol/Internet Protocol*. Den standard som gør det hele muligt: Det grundlæggende "sprog" på Internettet.

Uplode Det modsatte af downloade. Transportere en fil fra din egen computer og ud til en computer på Internettet.

URL Universal Resource Locator. En standard for adressering af ressourcer på Internettet. Disse ressourcer kan være websider, programfiler, postadresser eller meget andet. En URL beskriver den præcise adresse på ressourcen, og hvilken protokol der skal bruges for at få adgang til ressourcen. Eksempler er f.eks. www.jubii.dk og <mailto:president@whitehouse.gov>, som beskriver URL'en for henholdsvis en dansk webside og den amerikanske præsidents elektroniske postkasse.

Usenet En stor mængde af nyhedsgrupper, hvori brugerne via e-mail kan diskutere eller udveksle synspunkter om alle mulige forskellige emner.

Virtual Dansk: virtuel. Bruges i betydninger lige fra *kunstig* over *ikke-fysisk* eller *ikke virkelig* til *noget der foregår elektronisk/på nettet*.

WAV Et særligt format for lydfiler. Filnavnet på WAV-filer ender altid på *.wav*

Web server En computer som er tilsluttet Internettet, og som kører et program, der sætter andre Internetbrugere i stand til at hente websider på computeren.

Webbrowser Et program, som er nødvendigt for at læse og navigere imellem websiderne på World Wide Web. Kendte Webbrowserer er bl.a. Netscape Navigator og Microsoft Internet Explorer.

Webdokumenter Se Websider.

Websider Filer i et særligt hypertextformat (se HTTP). Websiderne kan indeholde tekst, billeder, film, lyd og links til andre websider.

World Wide Web En gigantisk mængde af websider, tekstfiler, billeder, film og lyd, som er forbundet med hinanden via links.

adresse, 16
annonce
 stillingsannonce, 7
ansøgning, 4, 6, 7
arbejdsløs, 5, 6, 7
arbejdsløshed, 7
bogmærke, 17
browsere, 16
brugernavn., 20
C.V., 5, 9
 curriculum vitae, 5
dimittender, 35
Downloading, 17
Frem-knap, 16
hjemmeside
 hente, 16
Hyperlinks - link, 16
jobdatabaser
 alfabetisk oversigt, 32
jobsamtale, 4
jobsøgningsproces, 7
kvalifikationer, 5, 6
link, 16
Mailing-lister, 53
Mailserv, 20
Netscape, 16
nyuddannet, 5
personlighedstest, 27
personprofil, 38
personprofil, 26
profil, 10
samtale, 5
søgedatabase, 29
søgemaskiner, 29
Tilbage-knap, 16
tilføj, 17
Udskrivning, 17
Udskrivning af e-mails, 17
VRML, 54
websiteside, 16

Jobguiden til Internettet

3. udgave

Gode råd om jobsøgning.....	4	Gå på nettet og få hjælp i jobsøgningen	23
Jobsøgning som konkurrencedisciplin	4	What color..., amerikansk jobsøgningsbibel.....	23
Fokus, disciplin og vedholdenhed	4	The Riley Guide, kort og præcis.....	23
Målret din ansøgning	5	Jobsøgningskurser på nettet.....	24
Dit bedste alternativ	5	Jobsøgningsråd på danske websider	25
Beskrivelse af dine kvalifikationer	5	Tag en personlighedstest på nettet	26
Læs et annonceret job.....	6	Myers-Briggs personlighedstyper.....	26
Fra passiv til aktiv jobsøgning	6	Prøv en gratis test på Internettet	27
Sælg dig selv	7	Test dig selv på dansk.....	28
Uopfordrede henvendelser	8	Søgning efter jobsider	29
Søg oplysninger, ikke arbejde	8	Jobdatabaser på Internettet	30
Den skriftlige henvendelse	9	Annoncering og rekruttering på Internettet – tre	
I enhver fiasko ligger kimen til succes.....	9	metoder	30
Brug Internettet i din jobsøgning	9	Køb en jobannonce i avisen - få den også på	
Hvordan ønsker du at præsentere dig selv.....	10	Internettet.....	33
Den digitale risiko	10	Køb en annonceplads på Internettet	34
Kan du genkendes ?	11	Job- og CV-databaser med fuld “Customer Self	
Find medarbejdere via Internettet.....	12	Service”	41
Overvejelser og strategier	12	Rekrutterings- og vikarbureauer.....	43
Eksponering af jobbet	12	A-kasser og fagforbund	43
Egen hjemmeside med annoncer	12	Det skandinaviske jobmarked	44
Hurtig kontakt til kandidater	13	De svenske jobbaser	44
Statistik på Internettet.....	13	De norske jobbaser:	48
Firmaets image	13	Internettet forandrer alt – også jobformidlingen.51	
Administration af indkomne ansøgninger	14		
Brug e-mail!	14		
Kig kritisk på jobbaserne.....	14		
Jobsøgerens brug af Internettet.....	15		
Profil af internet-jobsøgeren.....	15		
Brug browseren	16		
Nyttige funktioner i browseren	16		
Mærkelige tegn.....	17		
Cookies, Javascript og andre meddelelser.....	17		
Basale HTML-koder	18		
Adobe Acrobat Reader	19		
E-mail som redskab i jobsøgningen	20		
Oprettelse af e-mail-adresser på WWW.....	20		
Sådan opretter du en adresse hos Hotmail.....	20		
WWW-Mail på dansk – hent post fra din			
mailserver	22		

www.KnowWare.dk